

hesaplamaya göre; en az 22,800 mton akaryakıt alımının gerçekleştirilmesi gerekirken, 1.766.021 mton eksik akaryakıtın alındığı tespit edilmiştir.

TPIC A.Ş. tarafından Elektrik Kurumuna Protokolün 8.1 maddesi bağlamında temin edilmesi gereken akaryakıt miktarına ve Protokolün 3. ile 4. maddelerinde belirlenen spesifikasyona ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi sebebiyle 8.3 maddesine atfen Kurum tarafından ihtarname gönderilerek yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için süre verilmesi, yerine getirilmez ise Kurumun Protokolü tek yanlı olarak feshetme ve (varsa) maddi zararını karşı tarafa tazmin ettirme hakkına sahip iken bu hakkını kullanmadığı tespit etmiştir.

3.5 Akaryakıt Temini ve Taşımaya İlişkin 028/2021 Numaralı İhale Süreci

3.5.1 Akaryakıt Talebi ile İdari ve Teknik Şartnamelerin Oluşturulması

220,000 ±10% Metrik Ton akaryakıtın temin edilmesi amacıyla Merkezi İhale Komisyonu vasıtasıyla uluslararası ihaleye çıkılabilmesi için Yönetim Kurulunun 25.01.2021 tarihli TB/01/2021, 18.02.2021 tarihli TB/47/2021 numaralı kararları ve Bakanlar Kurulu'nun 13.02.2021 tarihli E.S.(K-1)173-2021 sayılı kararı üretilmiştir.

Anılan kararlardan yaklaşık on beş gün sonra Kurum Müdür Vekili Sayın Hasan Akyiğit tarafından 220,000 ±10% mton akaryakıt temin ve taşınması ile ilgili 20/2016 Kamu İhale Yasası'nın 21(1) açık usul maddesi kapsamında uluslararası ihaleye çıkılması için gereğinin yapılması yönünde 02.03.2021 tarih ve KTE.0.00-471/15[471/15]-21/E.2364 sayılı yazı Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığına bildirilmiştir.

Merkezi İhale Komisyonuna yukarıda anılan yazı ekinde sunulan Sayın Mustafa Aykent, Sayın Özlem Özyay ve Sayın Kamil Direl'in hazırlayarak imza koydukları Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi İdari Şartnamesinin "İhale Konusu İşe İlişkin Bilgiler" başlıklı 2(d) maddesinde tahmini ihale bedelinin 6,160,000.00 USD+ Platts ve birim fiyatının 28 USD/mton olarak belirlendiği görülmüştür. Ancak, akaryakıt keşif bedeli ve/veya tahmini ihale bedeli ve birim fiyatı veya keşfi gösterir nitelikte bir belge ve/veya çalışmaya rastlanılmamış, dolayısıyla 28 USD/mton birim fiyatın nasıl belirlendiği anlaşılamamıştır.

Bunun üzerine, anılan İdari Şartnameye imza koyan Kurum personellerinden 27.09.2021 tarihli SAY.0.00-B.7.18.000-21/1138, 1137, 1136 sayılı yazılarla bahse konu birim fiyatın nasıl belirlendiği hususunda bilgi ve belge talep edilmiştir. Bu bağlamda, Sayın Kamil Direl'in 08.10.2021 tarihli, Sayın Özlem Özyay'ın 11.10.2021 tarihli ve Sayın Mustafa Aykent'in 11.10.2021 tarihli tarafımıza sundukları cevap yazılarında; Sayın Kamil Direl; Başbakan Yardımcısı Ekonomi ve Enerji Bakanı Sayın Erhan Arıklı ve Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Turan Büyükyılmaz ihale bedelinin 28 USD/mton olması yönünde kendisine sözlü talimat verdiklerini, dolayısıyla kendisi ve ekibinin de bu bütçe bedeli üzerinden şartnameleri hazırladıklarını; Sayın Özlem Özyay; Genel Müdür Yardımcısı tarafından aldığı bilgiye atfen ihale keşif bedelinin 28 USD/mton olması yönünde İdarenin sözlü talimatı olduğunu; Sayın Mustafa Aykent; Sayın Kamil Direl'in Yönetim Kurulundan almış olduğu sözlü talimatı tarafına aktarması ile yazdığını ve amirlerinin de onayladığını belirtmişlerdir.

Ayrıca, dönemin Yönetim Kurulunun 19.04.2018 tarih ve AH/69/2018 numaralı kararı ile değiştirilmiş şekliyle yürürlüğe koyduğu İhale Genelgesi'nin "İhale Tahmini Değerinin Belirlenmesi" başlığı altında Kıb-Tek'in ihale tahmini değerini belirlerken 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın 19. maddesinde belirlenen kurullarla aynı doğrultuda düzenlenen hükümlere yer verilerek belirlenmesi gerektiğini ve ihale belgesine girilecek ihale tahmini değerini Satın Alma

Biriminden sorumlu Genel Müdür Muavininin belirleme yetkisine sahip olduğunun hükme bağlandığı görülmüştür.

Tablo-9: 028/2021 Numaralı Akaryakıt Temini ve Taşıma İhalesi İdari Şartnamesi Bilgileri

Miktar	Açıklama	Birim Fiyat	Tahmini Toplam Fiyat
220,000±10% metrik ton	Fuel Oil (maksimum %1.0'lik kükürt içeren LSFO)	28 USD/mton	6,160,000.00 USD (prim)+Platts

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasasının “Şartnameler” yan başlıklı 28(6) maddesi uyarınca idari şartnamelerin Merkezi İhale Komisyonu tarafından standart olarak hazırlanacağı, teknik şartnamelerin ise ihale makamları tarafından bu Yasa kurallarına uygun olarak hazırlanacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu akaryakıt temini ve taşıma ihalesinin gerçekleştirilmesi adına gerekli şartnamelerin hazırlandığı görülmüştür. Kurumun mükellefiyetinde olan teknik şartnamenin hazırlanması hususunda yapılan incelemede, “Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi Teknik Şartnamesi”nin Sayın Murat Salel ve Sayın Naci Kurra tarafından imza konularak hazırlandığı, ancak tüm mükellefiyetin ihale makamı olan Elektrik Kurumunda olmamasına rağmen, Kurum adına Sayın Mustafa Aykent, Sayın Özlem Özyay ve Sayın Kamil Direl tarafından imza konulmak suretiyle “Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi İdari Şartname”nin de hazırlandığı tespit edilmiştir. Oysa, dönemin Yönetim Kurulunun 19.04.2018 tarih ve AH/69/2018 numaralı kararı ile değiştirilmiş şekliyle yürürlüğe koyduğu İhale Genelgesi'nin “İhale Tahmini Değerinin Belirlenmesi” başlığı altında Kıb-Tek'in ihale şartnamesine girilecek ihale tahmini değerini Satın Alma Biriminden sorumlu Genel Müdür Muavininin belirlemeye yetkili kılındığı görülmüştü.

3.5.2 İhale Duyurusu ve Şartnamenin Satın Alınması

Merkezi İhale Komisyonuna bahse konu akaryakıt alımına ilişkin Elektrik Kurumu adına ihaleye çıkılmasına yönelik gönderilen 02.03.2021 tarih ve KTE.0.00-471/15[471/15]-21/E.2364 sayılı yazıya istinaden Merkezi İhale Komisyonu tarafından açık usul yöntemiyle 028/2021 sıra numaralı teklif kabulü ile ihale süreci 10.03.2021 tarihinde başlatılmıştır.

Elektrik Kurumu adına Merkezi İhale Komisyonu 028/2021 sıra numaralı teklif kabulü ile 220,000 ±%10 metrik ton “Akaryakıt Temin ve Taşıma” ihalesi için tekliflerin en geç 07.04.2021 tarihine kadar kabul edileceğini 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın “İhale Duyurusu” yan başlıklı 41. maddesine istinaden duyurmuştur.

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın “İhale Dokümanlarının Yayınlanması ve Temini” yan başlıklı 27(3) maddesinde ihale makamı ihale dokümanlarının temini için bir ücret belirlemişse, katılımcı adaylarının bu ücreti yatırdıktan sonra ihale dokümanlarını temin edeceği hükme bağlanmıştır. 028/2021 sıra numaralı teklif kabulü duyurusunda “Akaryakıt Temin ve Taşıma” ihalesinin şartname ücretinin 3,000.00 TL + KDV olarak belirlendiği görülmüştür. Merkezi İhale Komisyonundan 028/2021 numaralı ihale dosyasından temin edilen belgeler aşağıdaki tabloda derlenmiş ve konu ihale ile ilgilenen istekli iki firma tarafından 3,480.00 TL(KDV dahil)'nin Kurum veznesine yatırıldığını gösteren Genel Tahsilat Makbuzu karşılığında ihale şartnamelerinin alındığı tespit edilmiştir. Şartname alan istekli firmalar aşağıda Tablo-10'da aktarılmıştır.

Tablo-10: 028/2021 Numaralı İhalede İstekli Firmalar

Firma Adı	Tarih	Makbuz No
Sidereal Lines Ltd.	05.04.2021	A00251033
Wideline Reklam Hizmetleri Ltd.	06.04.2021	A00251048

3.5.3 028/2021 Numaralı İhalenin Zeyilnamesi

Şartname alan istekli firmalardan Sidereal Lines Ltd., 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "Şartnameler" yan başlıklı 28(9) maddesine ve "İhale Dokümanlarında Değişiklik" yan başlıklı 30(1) maddesine istinaden 028/2021 numaralı "Akaryakıt Temin ve Taşıma" ihalesine ait şartnamelerin tadil edilmesi veya değiştirilmesi yönünde 17.03.2021 tarihinde yazılı talepte bulunmuştur. İlgili talep yazısında;

Daha önce hazırlanmış olan İdari Şartnamenin 10(1) maddesinde belirtilen teklif sunan firmaların yakıtı hangi rafineriden alacağını ve ilgili rafinerinin de ihalede belirtilen süre zarfında bu yakıtı tedarik edeceğini onayladığı belge olan opsiyon belgesinin 028/2021 numaralı ihale İdari Şartnamesinde yer almadığı,

Daha önce hazırlanmış olan idari şartnamenin 10(1) ve 10(6) maddelerinde spesifikasyon değerlerine uygun yük getirileceği ve ilgili rafineri tarafından da onaylı evrak sunulması gerekirken, 028/2021 numaralı ihale İdari Şartnamesinde yer almadığı,

Daha önce hazırlanmış olan idari şartnamenin 10(1) maddesinde belirtilen gemiye ait kiralama sözleşmesi ve gemiye ait teknik bilgiler zorunlu belge olarak talep edilmekteyken, 28/2021 numaralı ihale İdari Şartnamesinde talep edilmediği,

Eski teknik şartnamede orijinal konşimento ve manifesto maddesi yer almazken, 028/2021 numaralı ihale Teknik Şartnamesine böyle bir madde eklenmesi kara para aklama ve/veya ambargolu ülkelerden kaçak durumdaki yükleri satın almaya yataklık etmek gibi suçlara iştirak etme olasılığı doğuracağı,

028/2021 numaralı ihale Şartnamelerine ek olarak hazırlanan "Özel Hususlar" 10. maddesinde belirtilen temlik yöntemi ile ödeme yapılacaktır ifadesinin yer alması ve satıcıya temlik hakkı imkanı sağlamanın Kıb-Tek'e ciddi sorunlar yaratabileceği ve temlikle ilgili evrakların ek maliyet yaratacağı,

Daha önce hazırlanmış şartnamelere kıyasla ağırlaştırılmış şartnamelerin hazırlandığı,

028/2021 numaralı ihale Teknik Şartnamesinin 9.3 maddesinde belirtilen yapılan analizin Kıb-Tek tarafından ödeneceği ve satıcının alacağından kesileceği ifadesinin satıcıdan kesinti yapılmaması şeklinde değiştirilmesi,

Önceki sözleşme yakıt hesapları ve numuneler alındıktan sonra kol bağlanır ve tahliye başlamadan önce ödeme yapılır şeklindeyken, 028/2021 numaralı ihaleye ait sözleşmede analizler yapıp tamamlandıktan sonra ödeme yapılacaktır ibaresi yer almaktadır. Gececek olan 4 günlük süre bedeli olan yaklaşık 80,000.00 USD'ın satıcıya ekstra külfet yaratacağı,

Daha öncelerde olduğu gibi tek seferde 220,000.00 mton ihtiyaç için ihaleye çıkılmak yerine 24,000 mton akaryakıt alımı için ihaleye çıkılması süre bakımından aynı olacağı ve toplu alım yapılmadığında fiyatı artırdığı,

220,000 mton ve 24,000 mton akaryakıt temin ve taşıma ihaleleri için daha önce istenen teminatlara kıyasla çok fahiş miktarda teminat istendiği belirtilmiştir.

Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu Genel Müdür Yardımcısı (Teknoloji Geliştirme) Sayın Kamil Direl tarafından 26.03.2021 tarih ve KTT.001-010/05-21/E.3662 sayılı yazı ile 028/2021 numaralı ihalede zeyilname yayınlanması ve konunun Yönetim Kuruluna önerge olarak sunulması hususları Kurum Müdür (vekili)'ne bildirilmiştir. Elektrik Kurumu Genel Müdür Vekili Sayın Hasan Akyiğit tarafından 26.03.2021 tarih ve KTE.0.00-471/15-21/E.3659 sayılı yazı ile Genel

Müdür Yardımcısı'nın zeyilname yayınlanması talebi Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığına bildirilmiştir. Bunun üzerine, yayınlanan zeyilname ile Teknik Şartnamenin 11(2)(f) maddesine ekleme yapılmıştır. Anılan ekleme "Katılımcı, Teknik Şartnamede belirtilen Fuel-Oil'in limit değerlerine uygunluğunu, antlaşma yapacakları "Rafinerinin" opsiyon belgesini, Rafinerinin Teknik Şartnamede belirtilen limit değerlerine uygunluğunu, taşımayı yapacak "geminin" teknik bilgilerini ve opsiyon belgesini, ayrıca ne kadar zaman için antlaştıklarını belgelemek zorundadır." şeklinde düzenlenmiştir.

Sonrasında, 30.03.2021 tarih ve TB/94/2021 numaralı Yönetim Kurulu kararı üretilmiştir. Anılan karar; "Genel Müdür Yardımcısı (Teknoloji-Geliştirme)'nin 26.03.2021 tarih ve KTT.001-010/05-21/E.3662 sayılı yazısında talep edilen 220,000 ±%10 Mton akaryakıt temin ve taşıma ihalesinde, rafineri ve gemi opsiyon belgelerinin ihalenin değerlendirilmesinde talep edilmesi ile ilgili zeyilname yayınlanması konusunun ivediliği nedeni ile 26 Mart 2021 tarihinde tüm Yönetim Kurulu üyelerine telefoniyen sözlü onayları alınarak yapılan zeyilnamenin onaylanmasına oy birliği ile karar verilir." şeklinde üretilmiştir. Bu bağlamda, ilgili zeyilnamenin Yönetim Kurulu kararından önce yayımlandığı anlaşılmaktadır.

3.5.4 Verilen Teklifler

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "Tekliflerin Sunulmasıyla İlgili Yöntem ve Sunulacak Bilgiler ile Beyanlar" yan başlıklı 64(2) maddesi; "Tekliflerin esasını, mali teklif formu ile birlikte katılım şartı olarak sunulması zorunlu olan tüm belgeler ve bilgiler oluşturur. Teklifi oluşturan tüm belgelerin ve bilgilerin, şartnamede belirtilen koşulları içerecek şekilde teklif dosyasında sunulması zorunludur." şeklinde hükme bağlanmıştır. Anılan Yasa maddesinin (A) bendinde ihale katılım şartı olan ve teklifin esasını oluşturan belgeler sıralanmaktadır. İhalede önem arz eden ve ihale katılım şartı olarak 64(2)(A)(f) maddesinde; "şartnamede belirtilen ve yürürlükteki mevzuat uyarınca gerekli olan sertifika ile belgelerin" de sunulması zorunlu olan belgeler olarak aynı bent altında sıralandığı görülmektedir. İlgili İdari Şartnamenin "İhale Katılım Şartı Olan ve Teklifin Esasını Oluşturan Bilgiler" başlıklı 9.1. maddesi; "katılımcıların ihaleye katılabilmeleri için...katılım şartı bilgilerini teklif dosyalarındaki ihale katılım beyannamesinde beyan etmeleri zorunludur" şeklinde belirtilen belgeleri kapsamaktadır.

Merkezi İhale Komisyonu 028/2021 sıra numaralı teklif kabulü ile duyurduğu "Akaryakıt Temin ve Taşıma" ihalesi için istekli olan Sidereal Lines Ltd. ve Wideline Reklam Hizmetleri Ltd.'in teklif verdiği temin edilen ilgili ihale dosyasından görülmüştür. Bu bağlamda;

- Sidereal Lines Ltd.'in 32.48 USD Prim /mton+ Platts USD,
- Wideline Reklam Hizmetleri Ltd.'in 14 USD Prim /mton+ Platts USD

olarak teklif verdikleri görülmüştür.

3.5.5 İhale Değerlendirmeleri

3.5.5.1 Bilirkişi Heyeti Değerlendirmesi

Merkezi İhale Komisyonundan temin edilen 028/2021 numaralı ihale dosyasında, söz konusu ihaleye ilişkin bilirkişi heyeti değerlendirmesinin Sörveyor Sayın Murat Salel, Kimya Baş Mühendisi Sayın Naci Kurra ve Şube Sorumlusu Sayın Hüray Bareke tarafından 22.04.2021 tarihinde yapılarak Bilirkişi Değerlendirme Raporuna imza konulmak suretiyle Merkezi İhale Komisyonuna sunulduğu görülmüştür.

Bu bağlamda, bilirkişi heyetinin 22.04.2021 tarihli değerlendirme raporunun;

- Sidereal Lines Ltd. firmasının dosyasının teknik şartnameye uygun bulunduğu,

- Wideline Reklam Hiz. Ltd. firmasının dosyasında sunduğu Rafineri ve Gemi opsiyon belgelerinin uygun bulunmadığı, bu belgelerle birlikte istenilen yakıt özelliklerini ancak ihaleyi kazanması halinde karşılayabileceğini taahhüt ettiği,
- Kurumun bu ihale için belirlediği keşif bedelinin 28 USD/mton olduğu şeklinde oluşturulduğu görülmüştür.

Bu bağlamda, bilirkişi heyetinin değerlendirme raporuna ve ihaleye yönelik elde edilen belgelere ilişkin Bilirkişi Heyetinden 28.07.2021 tarihli SAY.0.00-B.7.18.000-21/1114; 1115; 1116 sayılı yazılarla bilgi ve belge talep edilmiştir. Sörveyor Sayın Murat Salel ve Kimya Baş Mühendisi Sayın Naci Kurra Sayıştay Başkanlığına 12.08.2021[†] tarihli cevap yazılarını sunmuşlardır. Sayın Murat Salel'in cevabının aşağıda alıntısı yapıldığı şekilde olduğu, Sayın Naci Kurra'nın da cevabının hemen hemen aynı olduğu görülmüştür:

“Wideline Reklam Hiz. Ltd. Firmasının teklifinde sunduğu rafineri opsiyonu olduğunu iddia ettiği belgenin başlığı “SAFETY DATA SHEET” (emniyetli kullanım kılavuzu) ve/veya (materyal güvenlik bilgilendirme formu) olarak da açıklanabilecek başlık altında düzenlenmiştir. Bahse konu başlıklı sayfa opsiyon belgesi değildir. Daha sonradan sayfanın altına başlık olarak ‘OPSİYON BELGESİ’ şeklinde bir ibare eklenmiş olsa da TOTAL gibi dünya devi bir yakıt firmasının bu şekilde acemice bir hata yapması soru işaretleri yaratmıştır.

İmza kısmında söz konusu rafinerinin mührü bulunmamaktadır. Bahse konu belgenin gerçekliği ve/veya orijinalliğine emin olunamamıştır. Aynı belgede opsiyon süresi 06.04.2021'den 13.04.2021'e kadar bir hafta için geçerli olduğunu göstermektedir. İngilizce olarak yazılmış olan opsiyon belgesinin en son paragrafında "ay" kelimesi yanlış yazılmıştır. "Month" yazılacağı yerde "Moths" olarak yazılmıştır. Ayrıca teklif edilen belgenin, bilgisayarda taranarak yazdırılmış ve/veya fotokopisi çekilmiş bir belge olarak teklif dosyasına konduğunu düşünmekteyim (EK-1).

Wideline Reklam Hiz. Ltd. akaryakıtın taşınmasını 2 farklı tankerle (gemi) yapacağını taahhüt etmiştir. M/T Spartacus adlı 2.teklif ettiği tanker teknik şartnamenin 5.1 maddesinde belirtilen " gemilerin kıçtan tahliyeye uygun tertibata haiz olması gereklidir." maddesine aykırılık teşkil ettiği için uygun bulunmamıştır. Aynı ihale katılımcısı firma teklifinde sunduğu gemi opsiyon belgesinde şirket ve gemi isimlerini yanlış yazmıştır. Ayrıca 08.04.2021 tarihinde açılan ve sonuçlandırılmayan ihalenin hemen ertesi gün olan 09.04.2021 tarihinde Usichem tankerinin işletmecisi Densa Tanker firmasının bahse konu Wideline Reklam Hiz. Ltd. ile gemi kiralanması opsiyonu olmadığına dair tarafımıza bilgi ulaştırılmıştır.

Densa Tanker firmasından bana gönderilen mail ile ilgili olarak tarafıma ulaşır ulaşmaz Genel Müdür yardımcımız sayın Kamil DİREL'e ve Genel Müdürümüz sayın Gürcan ERDOĞAN'a telefoniyen bilgi verip gelen maili kendilerine ilettim. Bu konu ile görevlendirilme veya talimat verilmediğinden dolayı doğrulama veya başka bilgi alma hususunda bir girişimim olmadı. Wideline Reklam Hiz. Ltd. Akaryakıt Teknik Şartnamesindeki maddeleri ancak ihaleyi kazanması halinde karşılayacağını taahhüt eden belge sunmuştur. Firma teknik şartnamede "istenilen yakıt özelliklerini" veya "ihale şartlarını karşılar özellikte bir yakıtın temin edilmesinde herhangi bir belge sunmamış sadece bunu yapacağını taahhüt eden teknik şartnamedeki Tablo 1'de yer alan yakıtın özelliklerini içeren belgeyi imzalamıştır.

08.04.2021 tarihinde bilirkişi olarak girdiğimiz 028/2021'nolu ihaleyi aynı gün yukarıdaki tespitlerimiz doğrultusunda sonuçlandıramadık. Bu gerçekler ışığında ihaleyi aynı gün sonuçlandıramayacağımızı, söz konusu belgenin orijinalliğinin araştırılmasını gerekirse firmadan bilgi alınmasını ve çekincelerimizin olduğunu MiK Başkanı Halis Üresin'e, Kıb-Tek Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Çete'ye, Gn. Müdürlüğe, Gn. Md. Yardımcısı Kamil Direl'e bildirdik. Kıb-Tek Hukuk biriminden Müjgan İrkad 'ın da konuyla ilgili bilgisi olmuştur. Bunun üzerine aynı gün bu konuda Kurum Müdürlüğümüzden MİK'e Firmaya iletmek üzere Md. Yardımcısı Kamil Direli'in el yazısıyla kaleme aldığı aşağıdaki sorular ve talepler iletilmiştir. EK-3 Wideline Reklam Hizmetleri LTD.'den aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerin MİK'ten en kısa sürede talep edilmesi istenmiştir.

- 1- Firma sözleşme kapsamında 220.000 m ton %1 kükürtlü fuel oil 'i temin edeceği "Rafineri Opsiyon Belgesinin" orijinalini temin etmesi,
- 2- Taşımayı yapacak geminin orijinal opsiyon belgesini temin etmesi,
- 3- Firma ve çözüm ortağının ihale kapsamında akaryakıtı ihale süresi içerisinde temin edeceğini gösteren noter onaylı sözleşmenin temin edilmesi,

[†] Bilirkişi Heyetinin 30.07.2021 tarihli cevap yazıları Sayıştay Başkanlığı arşivine 12.08.2021 tarihinde teslim edilmiştir.

4- Firma ve çözüm ortağı (AYAD PETROL LTD) ile karşılıklı görüşme imkanı sağlanması istenmiştir. Bu süre içerisinde, 028/2021 no'lu sonuçlandırılmayan ihaleden bir gün sonra 09.04.2021 tarihinde Wideline Reklam Hizmetleri LTD'in akaryakıtı sağlayacağını taahhüt ettiği Total firmasından "AYAD PETROL LTD" adlı aracı şirketle düşük kükürtlü yakıt konusunda herhangi bir ticari anlaşmamız yoktur. İçerikli bilgi ve belge tarafımıza ulaştırılmıştır. EK-4 Yukarıdaki bilgiler ışığında 22.08.2021[‡] tarihinde 028/2021 no'lu ihaleyi sonuçlandırmak üzere tekrar MİK'e bilirkişi olarak görevlendirildik. Kib-Tek'in MİK'ten, MİK'in de Firmadan İstenilen bilgi ve belgelerin 08.04.2021 tarihinde açılan ihalede olduğu gibi değişmediği, firmadan talep edilen belgelerin MİK'e ibraz edilmediği, ihale dokümanlarının 2. kez incelenmesinde tespit edilmiştir. Wideline Reklam Hiz. Ltd.'in yukarıda talep edilen belgelerle birlikte istenilen yakıt özelliklerini ancak ihaleyi kazanması durumunda karşılayabileceğini taahhüt etmesi üzerine 22.08.2021³ tarihindeki değerlendirme raporu EK-5'te görüleceği gibi yazılmıştır."

Ayrıca, Bilirkişi Heyetinden Muhasebe Şube Sorumlusu Sayın Hüray Bareke Sayıştay Başkanlığına 29.11.2021 tarihli cevap yazısını sunmuştur. Sayın Hüray Bareke'nin cevabı aşağıda alıntısı yapıldığı şekildedir:

"...Wideline Reklam Hiz.Ltd. Firmasının teklifinde sunduğu rafineri opsiyonu olduğunu iddia ettiği belgenin başlığı "SAFETY DATA SHEET" (emniyetli kullanım kılavuzu) ve/veya (güvenlik bilgilendirme formu) olarak da açıklanabilecek başlık altında düzenlenmiş olup, imza kısmında söz konusu rafinerinin mührü bulunmamaktadır. Bahse konu belgenin gerçekliği ve/veya orijinalliğine emin olunamamıştır. Aynı belgede Opsiyon süresi 06.04.2021'den 13.04.2021'e kadar bir hafta için geçerli olduğunu göstermektedir.

Wideline Reklam Hiz. Ltd. akaryakıtın taşınmasını 2 farklı tankerle (gemi) yapacağını taahhüt etmiştir. M/T Spartacus adlı 2. teklif ettiği tanker teknik şartnamenin 5.1 maddesinde belirtilen "gemilerin kıçtan tahliyeye uygun tertibata haiz olması gereklidir." maddesine aykırılık teşkil ettiği için uygun bulunmamıştır. Aynı ihale katılımcısı firma teklifinde sunduğu gemi opsiyon belgesinde şirket ve gemi isimlerini yanlış yazmıştır.

Wideline Reklam Hiz.Ltd. Akaryakıt Teknik Şartnamesindeki maddeleri ancak ihaleyi kazanması halinde karşılayacağını taahhüt eden belge sunmuştur. Firma teknik şartnamede "istenilen yakıt özelliklerini" veya "ihale şartlarını karşılar özellikte bir yakıtın temin edilmesinde herhangi bir belge sunmamış sadece bunu yapacağını taahhüt eden teknik şartnamedeki Tablo 1'de yer alan yakıtın özelliklerini içeren belgeyi imzalamıştır.

08.04.2021 tarihinde bilirkişi olarak girdiğimiz 028/2021'nolu ihaleyi aynı gün yukarıdaki tespitlerimiz doğrultusunda sonuçlandıramadık. Bu gerçekler ışığında ihaleyi aynı gün sonuçlandıramayacağımızı, söz konusu belgenin orijinalliğinin araştırılmasını gerekirse firmadan bilgi alınmasını ve çekincelerimizin olduğunu MİK Başkanı Halis Üresin'e, KibTek'ten Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Çete'ye, Gn. Müdürlüğe, Gn.Md.Yardımcısı Kamil Direl'e bildirdik. KibTek Hukuk biriminden Müjgan İrkad'ın da konuyla ilgili bilgisi olmuştur. Bunun üzerine aynı gün bu konuda Kurum Müdürlüğümüzden MİK'e Firmaya iletilmek üzere Md. Yardımcısı Kamil Direl'in el yazısıyla kaleme aldığı aşağıdaki sorular ve talepler iletilmiştir. EK-3

Wideline Reklam Hizmetleri LTD.'den aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerin MİK'ten en kısa sürede talep edilmesi istenmiştir.

- 1-Firma sözleşme kapsamında 220.000 mton %1 kükürtlü fuel oil'i temin edeceği rafineriden "Rafineri Opsiyon Belgesinin" orijinalini temin etmesi,
- 2- Taşımayı yapacak geminin orijinal opsiyon belgesini temin etmesi,
- 3-Firma ve çözüm ortağının ihale kapsamında akaryakıtı ihale süresi içerisinde temin edeceğini gösteren noter onaylı sözleşmenin temin edilmesi,
- 4-Firma ve çözüm ortağı (AYAD PETROL LTD) ile karşılıklı görüşme imkanı sağlanması istenmiştir."

Bilirkişi Değerlendirme Raporuna binaen verilmiş olan cevaplar ve mevzuat bağlamında sunulması zorunlu olan belgeler incelendiğinde:

- Sidereal Lines Ltd.'e ait teklif dosyasında;
- İdari Şartnamenin 14. maddesi gereği ihale katılımcısı veya temsilcisinin yetki belgesiyle birlikte yeri görüp, yer görme belgesine imza koyması gerekirken 05.01.2021 tarihli şirket

[‡] Bilirkişilerin Sayıştay Başkanlığına sunulan 12.08.2021 tarihli cevap yazılarında 22.08.2021 tarihinde bilirkişi olarak görevlendirildiklerini ve aynı tarihte değerlendirme raporunu oluşturup EK-5'te verdiklerini ifade etmişlerdir ancak söz konusu değerlendirme raporunun tarihinin 22.04.2021 olduğu sundukları EK-5'teki belgeden görüldüğünden sehven yazıldığı anlaşılmaktadır.

onay belgelerinde hissedar olarak görülen, ancak direktör olarak görülmeyen Sayın Büke Göker'in Yer Görme Belgesine direktör sıfatıyla imza koyduğu,

- İhale açılış tarihinden önceki bir tarih olan 17.12.2020 tarihli renkli fotokopi ve/veya scan edilmiş gibi görülen Akaryakıt Tüccarı (Fuel Oil Trader) Robin Hudson imzalı bir belgenin sunulduğu, bu belgede BP Oil International Ltd. ile SET Select Energy GMBH'nin fiziki kargo ticareti yaptığı (has traded physical cargoes) görüldüğünden sunulan "Rafinerinin" opsiyon belgesinin Teknik Şartnamenin 11(2)(f) maddesi hükmüne uygunluğunu gösterir nitelikte bir belge olmadığı, ayrıca BP'nin gelecekteki süreçle ilgili bu yazıya bağlı sorumluluğunun olmadığı da bu belgede belirtildiği,
- Wideline Reklam Hizmetleri Ltd.'e ait teklif dosyasında;
- Firmanın teklifinde Total firmasının logosunu taşıyan ancak mührü bulunmayan "President, Marketing and Services" Alex Vovk imzalı, 06.04.2021 tarihli "Option Document" olarak sunulan ve fotokopi olarak görülen belgenin, bilirkişilerin yukarıda alıntısı yapılan cevaplarından da görülebileceği üzere "SAFETY DATA SHEET" emniyetli kullanım kılavuzu ve/veya materyal güvenlik bilgilendirme formu olarak da açıklanabilecek başlık altında düzenlenmesinin ve bu başlık altında 'OPSİYON BELGESİ' şeklinde bir ibare eklenmiş olsa bile İhale Teknik Şartnamesinin 11(2)(f) maddesi gereği rafineri opsiyon belgesi olarak değerlendirilemeyeceği, hatta 09.04.2021 tarihinde Wideline Reklam Hizmetleri Ltd'in akaryakıtı sağlayacağını taahhüt ettiği Total firmasından "AYAD Petrol Ltd" adlı aracı şirketle düşük kükürtlü yakıt konusunda herhangi bir ticari anlaşmamız yoktur." şeklinde iddiaları içeren e-postanın bilirkişilerin bilgisine getirildiği,
- Akaryakıtın taşınmasına ilişkin 2 farklı tanker (gemi) bilgilerini gösteren belgelerin sunulduğu, M/T Spartacus adlı gemiyle ilgili Teknik Şartnamenin 5.1 maddesinde belirtilen "gemilerin kıçtan tahliye için uygun tertibata haiz olması gereklidir." koşuluna uygun olmadığı, ayrıca teklif edildiği görülen diğer USICHEM gemisiyle ilgili olarak Densa Tanker İşletmeciliği Ltd. Şti.'nce USICHEM gemisinin teklif edilmediği, teklif eden firma ile ilgisinin olmadığı, ihale dosyasından çıkarılması gerektiği ve teklif eden firmanın bilgilerinin yasal girişimde bulunmak amacıyla taraflarına bildirilmesinin 09.04.2021 tarihli e-posta ile bilirkişilerin bilgisine getirilerek talep edildiği ve bu durumun Kurum yetkililerine bildirildiği
- Bilirkişilerin ihaleyi değerlendirmesi esnasında rafineri ve gemi opsiyon belgelerinin orijinalliğinin araştırılması ve orijinal belgelerin temin edilmesi gerekliliğini Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin'e, Elektrik Kurumu Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Ömer Çete'ye, Genel Müdür Yardımcısı Sayın Kamil Direl'e ve Genel Müdürlüğe bildirdiği, ancak Merkezi İhale Komisyonu Başkanı belgelerin orijinalliği hususunda bir soruşturma yapılmasına yönelik işlem başlatmadığı ve/veya başlatılmasını sağlamadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda sıralanan gemi ve rafineri opsiyon belgelerinin soruşturulması gerekliliği hasıl olduğundan yapılması gereken soruşturma neticesinde 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "İhalelere Katılamayacak Olanlar ve İhalelerden Yasaklama" yan başlıklı 13(2)(C) maddesindeki "sahte belge...düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek," hükmüne istinaden ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektiren bir durumun tespiti halinde Merkezi İhale Komisyonu tarafından anılan Yasa'nın 13. maddesinin çalıştırılması gerekmektedir, ancak Komisyon tarafından bu yönde işlem yapılmaması sebebiyle daha sonra düzenlenecek ihalelere katılmalarına olanak sağlanması ile anılan Yasa'nın 6(1) maddesindeki rekabet ve eşit muamele temel ilkelerinin zedelenebileceği sonucuna varılmıştır.

3.5.5.2 Merkezi İhale Komisyonu Değerlendirmesi

Bilirkişi heyetinin görüşünün sunulmasının akabinde Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin tarafından 028/2021 numaralı Akaryakıt Temin ve Taşıma ihalesinin "... verilen iki tekliften birinin Kurum tarafından belirlenen rayiç bedelden çok düşük, diğerinin de üstünde olması nedeniyle kamu yararı da göz önünde bulundurularak Kıb-Tek'in yakıtsız kalmaması ve erken zamanda yakıt temini yapılabilmesi, ülkede elektrik sıkıntısı yaşanmaması için pazarlık usulü ihaleye çıkmaya olanak sağlamak adına, iptal edilmiştir." şeklinde ifade edilen 26.04.2021 tarih ve MİK.0.00-424/02[424/02]-21/E.257 sayılı yazıya imza koymak suretiyle iptal edildiğini Elektrik Kurumu Müdürlüğüne ve ihale katılımcılarına bildirmiştir. Söz konusu yazıdaki gerekçenin bilirkişi tarafından düzenlenen değerlendirme raporu ile çeliştiği, birbirini destekler nitelikte olmadığı, diğer bir ifadeyle bilirkişilerin rafineri ve gemi opsiyon belgeleri hususundaki bilgilendirmelerini ve bilirkişilerin ilgili raporunu dikkate alınmadığı görülmüştür.

Merkezi İhale Komisyonu Başkanının değil 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın 78. maddesi uyarınca İhale Komisyonunun, ihalenin iptal edilmesine karar verebileceği hükme bağlanmıştır. Merkezi İhale Komisyonundan temin edilen ihale dosyasında söz konusu ihalenin iptali ile ilgili Komisyon kararına rastlanmamıştır.

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasasının 19(8) maddesine istinaden 218/2019 numaralı ihalede bağlanan 38.80 USD birim fiyat üzerinden gerçekleştirilen akaryakıt alımlarının en son şubat 2021'de gerçekleştirilmesinin akabinde 25.02.2021 tarihinde başlatılan 012/2021 numaralı ihalenin tahmini değeri belirlenirken bu birim fiyata varsa maliyete dair diğer değişikliklerin de yansıtılmasıyla oluşacak birim fiyatın baz alınması gerekirken anılan Yasa maddesine aykırı şekilde 28 USD olarak belirlendiği, bu belirlenen fiyat üzerinden 028/2021 numaralı ihalede ve pazarlık usulüyle çıkılacak olan ihalede de devam ettirildiği tespit edilmiştir. Oysa 012/2021, 028/2021 numaralı ihalelerde anılan madde hükmü yerine getirilseydi yaklaşık bir önceki ihalede bağlanan birim fiyattan ihalelerin gerçekleştirileceği ve anılan Yasanın 22(1)(A) maddesine istinaden pazarlık usulünün "Başlangıçta belirtilen ihale koşullarının değiştirilmemesi koşuluyla açık...usulün uygulanmasıyla gerçekleştirilen bir kamu ihalesine...uygun teklif verilmemişse" yapılabileceği hüküm altına alındığından, birim fiyatın mevzuat bağlamında belirlenmediği ve bu mevzuat hilafına belirlenen birim fiyat üzerinden akaryakıt teminin ihale edildiği sonucuna varılmıştır.

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasasının 28(6) maddesi gereği idari şartnamelerin hazırlanması ve/veya hazırlanmasının sağlanması Merkezi İhale Komisyonu yükümlülüğünde olduğundan söz konusu Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi İdari Şartnamelerinin 2. maddesinde yer verilen birim fiyatın İdari Şartnamelerin bir parçası olması hasebiyle Merkezi İhale Komisyonunca birim fiyatın anılan Yasanın 19(8) maddesi hükmündeki koşullara uygun olarak İdari Şartnamede yer almasını sağlaması sorumluluğu bulunduğu, birim fiyatın İdari Şartnamelerde 28 USD/mton olarak yer aldığı görüldüğünden Merkezi İhale Komisyonunun bu yöndeki yükümlülüğünü yerine getirmediği sonucuna varılmıştır.

Bahse konu İdari ve Teknik Şartnamelerin hükümlerine karşılık verilen ve zorunlu belge olan belgelerden İdari Şartnamenin 14. maddesi gereği Sidereal Lines Ltd.'in yer görme belgesinin ve Teknik Şartnamenin 11(2)(f) maddesi gereği rafinerinin opsiyon belgesinin uygun olmadığı; Teknik Şartnamenin 11(2)(f) maddesi gereği Wideline Reklam Hizmetleri Ltd.'in rafineri ve gemi opsiyon belgelerinin Bilirkişi Heyetinin değerlendirme raporuna göre uygun olmadığı ve Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin'e söz konusu belgenin orijinalliğinin araştırılması gerekliliğinin bildirilmesi hususları ve 09.04.2021 tarihli Densa Tanker İşletmeciliği

Ltd. Şti ile Totsa Total Oil Trading SA'nın iddiaları ortada dururken Merkezi İhale Komisyonu Başkanı bu yönde bir soruşturma yapılmasına yönelik işlem başlatmadan ve/veya başlatılmasını sağlamadan verilen tekliflerin meblağ açısından uygunsuzluğunu pazarlık usulü ihaleye çıkılmasına olanak sağlamak gerekçesiyle ihaleyi iptal etmiştir. Gemi ve rafineri opsiyon belgeleri soruşturulmayan ihale katılımcılarının pazarlık usulü ihaleye de katılımlarının sağlanarak haksız rekabete yol açabileceği düşünülmektedir.

Merkezi İhale Komisyonu Başkanının imza koyduğu 26.04.2021 tarih ve MİK.0.00-424/02[424/02]-21/E.257 sayılı iptale ilişkin yazısında, "... verilen iki tekliften birinin Kurum tarafından belirlenen rayiç bedelden çok düşük, diğerinin de üstünde olması ..." şeklindeki gerekçeyle 14 USD teklif veren Wideline Reklam Hizmetleri Ltd'in aşırı düşük teklif veren firma olduğu işaret edilmiştir.

Bu bağlamda, 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "Aşırı Düşük Teklifler" yan başlıklı 76(2) maddesi uyarınca ihale katılımcılarından Wideline Reklam Hizmetleri Ltd.'in vermiş olduğu teklifi için ihale katılımcısıyla istişare ederek ve sunulan belgeleri dikkate alarak aynı Yasa'nın 76(1) maddesinde sıralanan unsurların ve bu unsurlardan (C) fıkrasında hükme bağlanan ihale katılımcısının önerdiği, işin, malların veya hizmetin orijinalliği hususunun teyit edilmesi, ayrıca 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "İhale Raporu" yan başlıklı 46(1)(İ) maddesinde hüküm altına alınan aşırı düşük ihale tekliflerinin reddedilmesine dair gerekçeleri içeren ihale raporunun hazırlanması gerekirken söz konusu raporun hazırlanmadığı dolayısıyla bu unsurların istişare edilerek sunulan belgeler ışığında teyit edilmediği sonucuna varılmıştır.

Ayrıca 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "Teklif Değerlendirilmesi" yan başlıklı 72. maddesinde; "İhale komisyonları, teklif inceleme, değerlendirme ve kıyaslama tutanakları temelinde, kamu ihalesi süreci ile ilgili bir rapor hazırlar ve en uygun teklifin seçilmesi önerisiyle sorumlu kişiye veya ihale makamının yetkili birimine verir. İhalenin kime verildiğini gösteren duyurunun yayınlanmasına kadar, teklif inceleme, değerlendirme ve kıyaslama süreci gizli tutulur." şeklinde düzenlemeye yer verildiği görülmektedir.

Yukarıda alıntısı yapılan Yasanın 72. maddesi hükmünden görüleceği üzere, Komisyonun ihale sürecine ilişkin bir rapor hazırlaması gerektiği hükme bağlanmasına rağmen, 028/2021 sıra numaralı ihaleye ilişkin herhangi bir rapor hazırlamadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın 72 ve 46(1)(İ) maddeleri uyarınca raporlama yükümlülüğünü yerine getirmediği anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda, Merkezi İhale Komisyonunun anılan ihale sürecini yürütürken ihaleye sunulan teklifleri ve bu tekliflerdeki bilgileri tevsik edici belgelerin doğruluğunu teyit etme hususunda incelemelerde bulunmadığı ve/veya bulunulmasını sağlamadığı, komisyon tarafından herhangi bir rapor da düzenlenmediği, dolayısıyla konu ihaleden katılımcıların men edilmesi durumunun tespiti yönüne gidilmemesi sebebiyle Komisyonun yetersiz kaldığı sonucuna varılmıştır.

3.5.6 Tebliğ

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "İhale Kararının Duyurulması" yan başlıklı 45(3) maddesi; "İhale Komisyonları açılan bir ihaleyi sonuçlandırmama veya sürecin yeniden başlatılmasına dair kararın alınmasından sonra geçen 3 (üç) iş günü içerisinde ihale katılımcılarını, söz konusu kararın gerekçesini belirterek yazılı olarak bilgilendirir,... bekleme süresi sonunda herhangi bir itiraz gelmemesi halinde 2 (iki) iş günü içerisinde ihale makamına nihai kararı gönderir" şeklinde hükme bağlanmıştır. Bu bağlamda Merkezi İhale Komisyonu

Başkanı Sayın Halis Üresin'in 26.04.2021 tarih ve MİK.0.00-424/02[424/02]-21/E.257 sayılı yazı ile Sidereal Lines Ltd. ve Wideline Reklam Hiz. Ltd.'in bilgilendirildiği görülmüştür. Söz konusu bilgilendirme yazısının iptal kararı olmadığı ve aynı Yasanın 78. maddesinde anılan iptal kararı hükmünde olmadığı ve/veya yerine geçemeyeceği tespit edilmiştir.

3.6 29.04.2021 Tarihli Protokol

028/2021 numaralı ihalenin iptali akabinde, 11.10.2016 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma" kapsamında "Petrol Ürünleri Ticaretine ve İki Adet Mobil Treyler Elektrik Santralının Tesis Edilmesine İlişkin İşbirliği Protokolü"nü'nün Başbakan Yardımcılığı Ekonomi ve Enerji Bakanı Sayın Erhan Arıklı ve Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez tarafından 29.04.2021 tarihinde imzalandığı görülmüştür. Bu Protokolün 1. maddesi altında 30.03.2021 tarihli Akaryakıt Temin ve Taşıma Protokolünün gözden geçirilerek ve şartlara göre revize edilmek kaydıyla beş yıllık bir süreyi kapsayacak şekilde yenilenebileceği hükme bağlanmıştır. Ancak bu şartların; Platts European Marketscan (FOB-MED Basis Italy Fuel Oil 1pct) fiyatları baz alınarak finans maliyetleri, navlun fiyatları, Kib-Tek tarafından TPIC'den talep edilen şartlar (ceza maddeleri, teminat mektubu gibi) sebebiyle TPIC'in maliyetlerinde yaşanacak düşüşe veya yükselişe göre, her yıl sonunda TPIC ve Kib-Tek tarafından gözden geçirilerek, revize edilmesi hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, anılan Protokolün 1. maddesinde Turkish Petroleum International Company (TPIC)'in, TC Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi'nin (BOTAŞ) alt kuruluşu olduğu yer almaktadır.

3.7 Akaryakıt Temini ve Taşımaya İlişkin 157/2021 Numaralı İhale Süreci

3.7.1 Akaryakıt Talebi

Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı'nın 26.04.2021 tarih ve MİK.0.00-424/02(424/02)-212/E.257 sayılı yazısıyla 028/2021 numaralı ihalenin pazarlık usulü ihaleye çıkılabilmesi için iptal edilmesi üzerine Kurum Genel Müdür Yardımcısı Sayın Kamil Direl 04.05.2021 tarih ve KTE.0.00-010/05-21/E.5657 sayılı yazısı ile Akaryakıt Temin ve Taşımaya İhale Komisyonu aracılığıyla Kamu İhale Yasası'nın 21(1) Açık Usul veya 22(1)(A) Pazarlık Usulü maddesi kapsamında ihaleye çıkılmasını ve Yönetim Kuruluna öneri olarak sunulmasını Genel Müdür'e gereği için bildirmiştir. Bu bağlamda, Kurum Genel Müdürü Sayın Gürcan Erdoğan'ın 05.05.2021 tarihli 115/2021 numaralı önergeyi Yönetim Kuruluna sunduğu görülmüştür.

Söz konusu önergeye istinaden Yönetim Kurulu; "...ivedi olarak gereksinim olan 220,000 MTon \pm %10 maksimum %1 kükürt oranı akaryakıtın, hazırlanmış olan şartnamelere uygun olarak, bir önceki ihalede belirtilen 28.00 USD/MTon keşif bedeli üzerinden, Merkezi İhale Komisyonu vasıtasıyla, Kamu İhale Yasası'nın 22(1)(A) (pazarlık usulü) maddesi kapsamında ihale edilmesi hususunda Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına oy birliği ile karar verilir." şeklinde 05.05.2021 tarih ve TB/116/2021 numaralı kararı üretmiştir.

Tablo-11: TB/116/2021 numaralı Yönetim Kurulu Kararı (Önerge No:115/2021) İle Onaylanan Fiyat Keşfi

Miktar	Açıklama	Birim Fiyat	Tahmini Toplam Fiyat
220000 \pm 10% metrik ton	Fuel Oil (maksimum %1.0'lik kükürt içeren LSFO) (spesifikasyonu teknik şartnamede)	28 USD/mton	6,160,000.00 USD (prim)+Platts

İlgili kararın akabinde, Genel Müdür Sayın Gürcan Erdoğan 17.05.2021 tarih ve KTE.0.00-471/15-21/E.5839 sayılı yazıyı 20/2016 Kamu İhale Yasası'nın 22(1)(A) Pazarlık Usulü maddesi kapsamında uluslararası ihale sürecinin başlatılması ve Altınbaş Petrol Ltd., Turkish Petroleum International Co. Ltd. (TPIC), Kıymet Group Of Companies Ltd., Baycorp, Meppower Project, DMCC Registered Company, Mecelop Systems Ltd., Gizde İletişim Ltd., O.E.M. Spare Part Supplier Ltd., Wideline Reklam Hizmetleri Ltd., Shipyard Famagusta Ltd., Sidereal Lines Ltd., Everest Energy DMCC, MRB İnş. Ltd. ve MC Dinamik Solar İnş. İth. İhr. Sanayi Tic. Ltd. Şti firmaların katılımlarını sağlamak için gereğinin yapılması adına Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı'na bildirmiştir.

3.7.2 Şartnamelerin Oluşturulması, İhale Duyurusu ve Şartnamelerin Satın Alınması

Merkezi İhale Komisyonuna bahse konu akaryakıt alımına ilişkin Elektrik Kurumu adına ihaleye çıkılmasına yönelik gönderilen 17.05.2021 tarihli KTE.0.00-471/15-21/E.5839 sayılı yazıya istinaden Merkezi İhale Komisyonu tarafından pazarlık usulüyle 157/2021 sıra numaralı teklif kabulü ile ihale süreci 27.05.2021 tarihinde başlatılmıştır.

İhalenin başlatılma tarihinden bir gün önce, 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "Şartnameler" yan başlıklı 28(6) maddesi uyarınca Kurumun mükellefiyetinde olan "Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi Teknik Şartnamesi"nin Sayın Murat Salel ve Naci Kurra tarafından 26.05.2021 tarihinde imza konulmak suretiyle hazırlandığı, ancak tüm mükellefiyetin ihale makamı olan Elektrik Kurumunda olmamasına rağmen, "Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi İdari Şartname"nin Kurum adına Sayın Mustafa Aykent, Sayın Özlem Özyay ve Sayın Kamil Direl tarafından imza konulmak suretiyle hazırlandığı tespit edilmiştir.

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasasının "Pazarlık Usulü" yan başlıklı 22(1)(A) maddesinde; "başlangıçta belirtilen ihale koşullarının değiştirilmemesi koşuluyla açık veya kısıtlı usulün uygulanmasıyla gerçekleştirilen bir kamu ihalesine...uygun teklif verilmemişse" ihalenin sonuçlandırılması için pazarlık usulü ihale yapılabileceği hükme bağlanmıştır. Oysa yukarıda bahsi geçen Teknik ve İdari Şartnamelerde değişikliğe gidilmesiyle ihale koşullarının anılan Yasa hükmüne aykırı şekilde değiştirildiği tespit edilmiştir.

Elektrik Kurumu adına Merkezi İhale Komisyonu 157/2021 sıra numaralı teklif kabulü ile "Akaryakıt Temin ve Taşıma" ihalesi için tekliflerin en geç 14.06.2021 tarihine kadar kabul edileceğini 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "İhale Duyurusu" yan başlıklı 41. maddesine istinaden duyurmuştur.

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "İhale Dokümanlarının Yayınlanması ve Temini" yan başlıklı 27(3) maddesinde ihale makamı ihale dokümanlarının temini için bir ücret belirlemişse, katılımcı adaylarının bu ücreti yatırdıktan sonra ihale dokümanlarını temin edeceği hükme bağlanmıştır. 157/2021 sıra numaralı teklif kabulü duyurusunda "Akaryakıt Temin ve Taşıma" ihalesinin şartname ücretinin 3,000.00 TL + KDV olarak belirlendiği görülmüştür.

Konu ihale ile ilgilenen istekli iki firma tarafından 3,480.00 TL(KDV dahil)'nin Kurum veznesine yatırıldığını gösteren Genel Tahsilat Makbuzu karşılığında ihale şartnamelerinin alındığı tespit edilmiştir. Şartname alan istekli firmalar aşağıda aktarılmıştır:

Tablo-12: 157/2021 Numaralı İhalede İstekli Firmalar

Firma Adı	Tarih	Makbuz No
Sidereal Lines Ltd.	04.06.2021	A00252480
Everest Energy DMCC	-	-
Turkish Petroleum International A.Ş.	-	-
O.E.M Spare Part Supplier Ltd.	-	-
Gizde İletişim Ltd.	-	-

Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı'ndan tarafımızca 30.06.2021 tarih ve SAY.0.00-B.7.18.000-21/1110 sayılı yazı ile talep edilen 157/2021 numaralı ihaleye ait evrak suretleri Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin tarafından tutanak ile gönderilmiş, ancak konu ihale dosyası içerisinde konu ihale ile ilgilenen istekli firmalardan Sidereal Lines Ltd. haricindeki firmaların şartnameleri satın aldıklarına dair makbuzlara ilişkin bilgi ve belgelerin yer almadığı görülmüştür.

3.7.3.157/2021 Numaralı İhaleye Yönelik Zeyilname ve Erteleme Talebi

Şartname alan istekli firmalardan Sidereal Lines Ltd. 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "Şartnameler" yan başlıklı 28(9) maddesine ve "İhale Dokümanlarında Değişiklik" yan başlıklı 30(1) maddesine istinaden 157/2021 numaralı "Akaryakıt Temin ve Taşıma" ihalesine ait şartnamelerin tadil edilmesi veya değiştirilmesi yönünde 04.06.2021 tarihinde yazılı talepte bulunmuştur. İlgili talep yazısında;

İdari Şartnamenin 2.1.d maddesindeki 28 USD/mton birim fiyatın Akdeniz Navlun piyasasına uygun olmadığından, son olarak Kıb-Tek'in TPIC firmasından gerçekleştirdiği akaryakıt temin ve taşımaya ilişkin birim fiyat olan 34 USD/mton olarak değiştirilmesi,

İhale birim fiyatının belirlenmesi için bugüne kadarki ihalelerde bağlanan fiyatların ortalaması alınarak rayiç bedelin belirlenebileceği,

İdari Şartnamenin 10. ve 10.1. maddelerinin "Z" kategorisinde olduğu ancak Teknik Şartnamenin 11.2 a/b ve e, 10. ve 10.1. maddelerinde sözleşme imzalandıktan sonra ilgili dokümanların verilmesinin talep edildiği, dolayısıyla bu çelişkinin düzeltilmesi,

İdari Şartnamenin 37.1 maddesi Kesin Teminat Mektubu'nu 2,500,000.00 USD olarak belirtmiş, ancak önceki yıllarda talep edilen 1,000,000.00 USD'in makul bir bedel olduğu dolayısıyla teminat bedelinin eski haline getirilmesi,

İdari Şartnamenin 42.1.2 Ödeme Şekli; "Sevk edilen yakıtın miktar ve analiz sonuçlarının tespitinden sonra" ibaresinin kaldırılması,

Teknik Şartnamenin 9.3 maddesindeki "Analizlerin bedeli İdare tarafından ödenir ve bu bedel yüklenicinin alacağından kesilir" ifadesinin uluslararası teamüller gereği ve bugüne kadarki ihalelerdeki uygulamalarda olduğu gibi "Analizlerin bedeli İdare tarafından ödenir" şeklinde düzeltilmesi,

Özel Hususları belirten bölümün ihale dosyası içerisinde olmadığı belirtilmiştir.

Söz konusu ihaleye ilişkin istekli firmalardan Gizde İletişim Ltd.'in ihalenin ertelenmesine yönelik 08.06.2021 tarihli yazdığı yazısında; sunulacak olan evraklarda ıslak imza aranması şartından dolayı Covid-19 tedbirleri nedeniyle evrakların temin edilmesinde 15 günlük gecikme olacağı, ayrıca İdari Şartnamenin 10. maddesi ve Teknik Şartnamenin 11. maddesi arasındaki tutarsızlığın giderilmesi ve kati teminat mektubu bedelinin 2,500,000.00 USD yerine 1,000,000.00 USD olarak değiştirilmesini talep etmiştir.

3.7.4 157/2021 Numaralı İhalenin Ertelemesi

Genel Müdür Yardımcısı Sayın Kamil Direl 10.06.2021 tarih ve KTT.001-471/15[471/15]-21/E.7301 sayılı yazı ile; "...Gizde İletişim Ltd. 08.06.2021 tarihli yazısı ile ihale şartnamelerinde belirtilen ve ihale dosyasında sunulması zorunlu olan rafineri ve gemi opsiyon belgesi evraklarında ıslak imza talep edilmesinden dolayı süre uzatımı talep etmektedir... İhale katılımcılarının artırılması ve rekabet ortamının geliştirilmesi açısından ihale kapanış tarihinin 10 gün süreyle ertelenmesi ve 24.06.2021 tarihinde kapanması uygundur. Ayrıca firmanın söz konusu yazısında İdari Şartname 10. maddesi ve Teknik Şartname 11. maddesi arasında tutarsızlık olduğu belirtilmiştir. Şartnamelerin daha net anlaşılması için aşağıdaki açıklamanın yayınlanması ve ihale şartnamesini alan tüm firmalara bu açıklamanın bildirilmesi gerekmektedir... Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi ile ilgili süre uzatımı verilmesi ve şartnamelerin daha net anlaşılması hususunda açıklama yapılabilmesi için konunun Yönetim Kurulu'na önerge olarak sunulması ..." şeklinde gereğinin yapılması için Sayın Gürcan Erdoğan'a bildirimde bulunduğu görülmüştür.

Yönetim Kurulu; "...ihaleye katılımın artırılması ve rekabet ortamının geliştirilmesi açısından ihale kapanış tarihinin 10 gün süre ile ertelenmesine ve 24/06/2021 tarihinde kapanması hususunda gerekenin yapılmasına; ayrıca şartnamelerin daha net anlaşılması için aşağıdaki açıklamanın Merkezi İhale Komisyonuna ve ihale şartnamesi alan firmalara gönderilmesine ve bu işlemleri yürütmesi için Kurum Genel Müdürüne yetki verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

İdari Şartnamenin 10.1 maddesinde rafineri ve geminin opsiyon belgelerinin ihale dosyası ile birlikte sunulmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Teknik Şartnamenin 11.3 maddesinde ihaleyi kazanan firmanın yakıt alımı ve taşınması hususunda yapacağı nihai anlaşmalar tanımlanmakta olup bu anlaşmaların İdare'ye verileceği belirtilmektedir." şeklinde 10.06.2021 tarih ve TB/141/2021 numaralı kararı üretmiştir.

Bunun akabinde, Genel Müdür Sayın Gürcan Erdoğan tarafından anılan ihalenin 24.06.2021 tarihinde kapanması ve şartnamelerin daha net anlaşılması için 10.06.2021 tarih ve TB/141/2021 numaralı kararda yer alan açıklamanın yayınlanması hususlarını 10.06.2021 tarih ve KTE.0.00-471/15[471/15]-21/E.7302 sayılı yazı ile Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı'na bildirilmiştir. Bu bağlamda, Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı tarafından ihale erteleme duyurusunun anılan açıklama ile birlikte yayınlandığı görülmüştür.

Ayrıca, ihalenin kapanış günü olan 24.06.2021 tarihinde ihaleye istekli firmalardan O.E.M Spare Part Supplier Ltd.'in Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı'na yazdığı yazıda; "...akaryakıtı tarafımıza temin edecek MALTA merkezli ALKAGESTA LTD firması, konu yakıt ve taşıma için finansman sağlayacak bankaların akaryakıt temin ve taşıma ihalesinin son olarak on gün süre ile uzatılmasıyla yaratılan güvensizlik ortamı sebebiyle finansmanı sağlayamayacağını bildirmesi sebebiyle ihaleye katılamayacağını tarafımıza bildirmişlerdir... 13.01.2021'den beri bir şekilde iptal edilen Akaryakıt Temin ve Taşıma ihalesine maalesef oluşan genel güvensizlik ortamı sebebiyle..." ihaleye katılamayacaklarını bildirmişlerdir.

Tüm bu sirayet eden olgular değerlendirildiğinde, akaryakıt temin ve taşıma ihale süreçlerinin uzaması, ihale iptallerinin olması, ihale dışında ek alımların yapılması ve ihalelerden sonuç alınamaması sebebiyle ihaleye katılacak firmalar üzerinde güvensizlik oluşturulduğu ve dolayısıyla rekabet ortamının zedelendiği anlaşılmaktadır.

3.7.5 157/2021 Numaralı İhaleye Yönelik Gerçekleştirilen Pazarlık

Merkezi İhale Komisyonundan temin edilen 157/2021 numaralı ihale dosyasında Komisyonun ihale katılımcısı olan ve aşağıdaki Tablo-13’de isimleri hizasında verilen tekliflere karşılık yapılan pazarlık neticesinde verilen fiyatlardan pazarlık usulünü yerine getirdiği görülmüştür.

Tablo-13: 157/2021 Numaralı İhaleye İlişkin Verilen Teklifler

İhale Katılımcıları	Verilen Teklif (USD/mton)	Pazarlıkta Verilen Teklif (USD/mton)
TPIC A.Ş.	27.69	27.29
Sidereal Lines Ltd	36.00	33.72
Everest Energy DMCC	36.95	33.95

Mevzuat bağlamında sunulması zorunlu olan belgeler incelendiğinde:

- Turkish Petroleum International A.Ş.’e ait teklif dosyasında;
 - Zorunlu Belge Kontrol Formunda, katılımcı tarafından Merkezi İhale Komisyonu’na teslim edilerek Komisyon tarafından alındığı görülen; geçici teminat mektubu, imza sirküleri, yetki beyannamesi, şartname alındı makbuzu veya fotokopisi ayrıca, ilgili İdari Şartnamede ihaleye katılabilmek için zorunlu kılınan belgelerden; teklif dosyasının sunulduğuna dair yazılı beyan, meslek odasına kayıt belgesi, çalışma, gelir ve vergi, sosyal sigortalar ve ihtiyat sandığı dairelerinden veya katılımcının kendi ülkesindeki benzeri kurumlardan alınması gereken belgelerin tarafımıza sureti sunulan 157/2021 numaralı ihale dosyasında yer almadığı,
 - İhale katılımcısı olan Turkish Petroleum International A.Ş.’nin sunduğu 10.06.2021 tarihli rafineri opsiyon belgesinde: Al Global Oil Sha şirketi adında rafineriye ve 10.06.2021 tarihli gemi opsiyon belgesinde: Globe Chem Denizcilik ve Ticaret Ltd. Şti.’e ait Agvanis gemisinin isim ve numaralarına yer verildiği, ancak, antlaşma yapacakları ve akaryakıtı sağlayacakları rafineriden temin edecekleri akaryakıtın ihale idari şartname ve teknik şartnamede belirtilen ‘fuel oil’in limit değerlerine uygunluğunu, taşımayı yapacak geminin teknik bilgilerini ve ne kadar zaman için anlaştıklarını gösteren nitelikte opsiyon belgeleri olmadıkları ve sunulan bu belgelerin fotokopi olduğu,
- Sidereal Lines Ltd.’ye ait teklif dosyasında;
 - İdari Şartnamenin 14. maddesi gereği ihale katılımcısı veya temsilcisinin yetki belgesiyle birlikte yeri görüp, yer görme belgesine imza koyması gerekirken 16.03.2021 tarihli şirket onay belgelerinde hissedar olarak görülen, ancak direktör olarak görülmeyen Sayın Büke Göker’in Yer Görme Belgesine direktör sıfatıyla imza koyduğu,
 - İhale dosyasında gemi ve rafineri opsiyon belgelerine ilişkin; ihale açılış tarihinden önceki bir tarih olan 04.05.2021 tarihli “Shipment Notification” ve “Acknowledgement letter” belgelerinin sunulduğu, bu belgelerle SET Select Energy GMBH’nin ‘fuel oil’i sağlayacağını ortaya konulduğu ve ihale açılış tarihinden önceki bir tarih olan 05.05.2021 tarihli renkli fotokopi ve/veya scan edilmiş gibi görülen Akaryakıt Tüccarı (Fuel Oil Trader) Alex Humphries imzalı bir belgenin sunulduğu, bu belgede BP Oil International Ltd. ile SET Select Energy GMBH’nin fiziki kargo ticareti yaptığı (has traded physical cargoes) ve BP’nin gelecekteki süreçle ilgili bu yazıya bağlı sorumluluğunun olmadığı belirtildiği, dolayısıyla sunulan “Rafinerinin” opsiyon belgesinin Teknik Şartnamenin 11(2)(g) maddesi hükmüne uygunluğunu gösterir nitelikte bir belge olmadığı, gemi opsiyon belgesinin ise ihale açılış tarihinden önceki bir tarihli belge olması sebebiyle uygun olmadığı,
- Everest Energy DMCC’ye ait teklif dosyasında;

- o Zorunlu Belge Kontrol Formunda, katılımcı tarafından Merkezi İhale Komisyonu'na teslim edilerek Komisyon tarafından alındığı görülen; geçici teminat mektubu, imza sirküleri, şartname alındı makbuzu veya fotokopisi ayrıca, ilgili İdari Şartnamede ihaleye katılabilmek için zorunlu kılınan belgelerden; teklif dosyasının sunulduğuna dair yazılı beyan, meslek odasına kayıt belgesi, çalışma, gelir ve vergi, sosyal sigortalar ve ihtiyat sandığı dairelerinden veya katılımcının kendi ülkesindeki benzeri kurumlardan alınması gereken belgelerin tarafımıza sureti sunulan 157/2021 numaralı ihale dosyasında yer almadığı

tespit edilmiştir.

Ayrıca, ihale dosyasında rafineri ve gemi opsiyonlarına ilişkin 28.12.2020 tarihli LLC Oil Technologies ile Coral Energy PTE Ltd. arasındaki antlaşma, Coral Energy PTE Ltd. ile Everest Energy DMCC arasındaki 01.03.2021 tarihli antlaşma, Coral Energy PTE Ltd. ile Bonsall Shipping Ltd. arasındaki 21.06.2021 tarihli belge, Bonsall Shipping Ltd. ile Everest Energy DMCC arasındaki 01.04.2021 tarihli belge ve Bonsall Shipping Ltd. ile Everest Energy DMCC arasındaki 02.04.2021 tarihli belgelerin ihale şartnamelerindeki gemi ve rafineri opsiyon koşullarını karşılayan nitelikte belgeler olup olmadıkları hususlarında Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığına 31.08.2021 tarih ve SAY.0.00-B.7.18.000-21/1123 sayılı yazı ile bilgi ve belge talep edilmiş ancak konu ihaleye ilişkin tüm sorularımızı yanıtızsız bırakmıştır.

Yukarıda 05.05.2021 tarihli renkli fotokopi ve/veya scan edilmiş gibi görülen Akaryakıt Tüccarı Alex Humphries imzalı belgenin, 157/2021 numaralı ihaleden sonraki akaryakıt temin ve taşınmasına ilişkin açılan 219/2021 numaralı ihalede de sunulduğu Polis Genel Müdürlüğü Kriminalistik Şube Amirliği 13.08.2021 tarihli uzmanlık raporundan anlaşılmaktadır. Bahse konu raporda; “ “bp” antetli “To Whom it May Concern...” yazılarıyla başlayıp “BP Oil International Ltde.” yazılarıyla son bulan 05.05.2021 tarihli belge üzerinde “Alex Humphries” adına atılı bulunan imza”nın ıslak mürekkepli kalem ile oluşturulmadığı sonucuna varıldığı belirtilmiştir. Bu rapora konu belgenin soruşturulması amacıyla Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin tarafından 12.08.2021 tarih ve MİK.0.00-424/02-21/E.881 sayılı yazı ile Hukuk Dairesi nezdinde girişimde bulunulduğu, ancak 028/2021 ve 157/2021 numaralı ihalelerin süreçleri yürütülürken ihaleye sunulan teklifleri ve bu tekliflerdeki bilgileri tevsik edici belgelerin doğruluğunu teyit etme hususunda girişimde bulunulmadığı tespit edilmiştir.

3.7.6 Bilirkişi Heyeti Değerlendirmesi

Merkezi İhale Komisyonundan temin edilen 157/2021 numaralı ihale dosyasında, söz konusu ihaleye ilişkin bilirkişi heyeti değerlendirmesinin Sörveyor Sayın Murat Salel ve Kimya Baş Mühendisi Sayın Naci Kurra tarafından 28.06.2021 tarihinde yapılarak Bilirkişi Değerlendirme Raporuna imza konulmak suretiyle Merkezi İhale Komisyonuna sunulduğu görülmüştür.

Bu bağlamda, bilirkişi heyetinin 28.06.2021 tarihli değerlendirme raporunda;

- Kıb-Tek hukuk biriminin de görüşleri alınarak teknik değerlendirme raporunun hazırlandığı, Turkish Petroleum International AŞ.'nin vermiş olduğu 27.29 USD/mton fiyat teklifinin en düşük teklif olduğu, taşımayı yapacağını belirttiği M/T AGVANIS isimli akaryakıt tankerinin teknik şartnameye uygun olduğu ve daha önce Teknecik Santraline yakıt temininde kullanılmış olan bir tanker olduğu, MİK nihai kararı vermeden önce günlük kira bedeli (süresterya/demmurage) bilgisinin firmadan talep edilmesi gerektiği,
- Sidereal Lines Ltd. firmasının 33.72 USD/mton teklifinin en düşük ikinci teklif olduğu ve belirlenen keşif bedelinin üzerinde olduğu, firmanın taahhüt ettiği M/T Songacyristal

tankerinin daha önce Teknecik Santrali yakıt temininde kullanılmış olduğu ve şartnameye uygun olduğu,

- Everest Energy DMCC firmasının 33.95 USD/mton teklifinin keşif bedelinin üzerinde olduğu, MİK nihai kararı vermeden önce günlük kira bedeli (süresterya/demmurage) bilgisinin firmadan talep edilmesi gerektiği,
- Merkezi İhale Komisyonu tarafından kabul edilen her üç teklifin de teknik şartnameye uygun olduğu

hususlarına yer verilmiştir.

Bu bağlamda bilirkişi heyetinin değerlendirme raporuna ve ihaleye yönelik elde edilen belgelere ilişkin Bilirkişi Heyetine 28.07.2021 tarihli SAY.0.00-B.7.18.000-21/1114; 1115; 1116 sayılı yazılarla bilgi ve belge talep edilmiştir. Sörveyor Sayın Murat Salel ve Kimya Baş Mühendisi Sayın Naci Kurra Sayıştay Başkanlığına 12.08.2021[§] tarihli cevap yazılarını sunmuşlardır. Sayın Murat Salel'in cevabının aşağıda alıntısı yapıldığı şekilde olup, Sayın Naci Kurra'nın da cevabının hemen hemen aynı olduğu görülmüştür:

"...157/2021 no'lu ihalede ise Hukuk biriminden Av. Müjgan İrkad ile birlikte Md.Yardımcı Kamil Direl'de MİK'na gelmişti. Bilirkişi heyeti olarak ihale katılımcılarından olan TPIC AŞ.'nin teklifinde sunduğu rafineri opsiyon belgesinin ıslak imzalı olmayabileceği ve gemi teknik özelliklerinin zorunlu maddeler kısmında olmasına rağmen dosyaya konulmamasının sorun teşkil etmeyeceğini, çünkü bahse konu geminin (M/T AGVANİS) ihaleden önce Teknecik Elektrik santralına boşaltım yaptığını ve süresterya (günlük gemi kira bedeli) bedelinin teklif dosyasında olmamasını, bilirkişi heyetinin karar verebilmesi için teknik şartnamelerdeki maddelerin yasal yorumlarına açıklık getirme ihtiyacı hissetmiştir. Kıb-Tek Hukuk biriminden Av. Müjgan İrkad tarafımıza sözlü olarak hukuksal yorumları aktarmıştır. 157/2021 no'lu ihalede ihale katılımcılarından biri olan TPIC AŞ.'nin teklifinde rafineri opsiyon belgesindeki orijinal belge (ıslak imza) zorunluluğu ve adını verdiği taşımayı yapacak olan "M/T AGVANİS" adlı tankerin teknik bilgilerini sunmamış olması nedeniyle, hukuk birimi ile bilirkişi heyeti arasında ıslak imza ve gemilerin teknik bilgilerinin teklifle birlikte sunulmaması konusunda görüş ayrılığı doğmuştur. Bunun üzerine Hukuk birimi, (Teknik Şartnamenin 11.2 maddesinin (g) fıkrasına atıfta bulunarak) "Rafinerinin opsiyon belgesi, taşımayı yapacak geminin teknik bilgilerini ve opsiyon belgesini, ayrıca ne kadar zaman için anlaştıklarını gösteren orjinal (ıslak imzalı) belgelerini sağlamak zorundadır. (Z)." Paragrafından ıslak imzanın aranması gereken belgenin sadece ne kadar zaman için anlaştıklarını gösteren evrakta olması gerektiği yasal yorumunda bulunmuştur. Hukuk birimi rafineri ve gemi opsiyonunun ıslak imzalı olmak zorunluluğunun olmadığı yorumunu yapmış ve bu konudaki hukuksal görüşlerini tarafımıza iletmiştir. 157/2021 no'lu ihalede aynı şekilde geminin süresterya belgesinin olmaması konusundaki çekincemize ise; Hukuk birimi (Teknik Şartnamenin 11.3 maddesine atıfta bulunarak) ZORUNLU belge olmadığı ve ihale öncesi bahse konu geminin Teknecik terminaline akaryakıt taşıdığıının vurgulanmasının değerlendirme raporunda yasal olarak konmasının doğru olacağını tarafımıza sözlü olarak anlatmış ve bu konuda hukuksal açıklamalarda bulunmuştur. ...Katılımcı firma olan Turkish Petroleum International AŞ. Şartnamenin 10.1 maddesindeki şartları karşılayacağı taahhüdünde bulunmuştur. Teknik Şartnamenin 7.4 maddesinde Kötü hava koşulları nedeni ile meydana gelecek süresterya taraflarca eşit oranda paylaşılır. Maddesine atıfta; 157/2021 no'lu ihalede ihale katılımcılarından biri olan TPIC AŞ.'nin teklifinde günlük tanker kira bedeli (süresterya/demmurage) ihalede katılımcı firmaların teklifleri ile birlikte sunulması gerekli bir belge olmakla birlikte zorunlu (Z) bir belge değildir. TPIC teklifinde günlük tanker kira bedelini belirtmemiştir. Bilirkişi heyeti olarak ihale değerlendirme raporunda, MİK'in nihai kararını vermeden önce katılımcılardan bu belgeyi istemesi gerektiğini açıkça belirttik. Bir tankerin süresterya meydana getireceği koşullar (kötü hava koşullarıdır). Kurumun süresterya oluşacaksa, ne kadar para ödemesi gerektiğinin ve bu konuda maddi zarara uğramaması adına önceden yazılı olarak tankerin sözleşme süresince sabit kalacak günlük kira bedelinin bilinmesi önemlidir."

Yukarıda alıntısı yapılan cevaplardan görülebileceği üzere TPIC A.Ş.'nin sunmuş olduğu opsiyon belgelerinin uygunluğu hususunun değerlendirilmesinde Kurum Hukuk Biriminden Av. Sayın Müjgan İrkad ve Bilirkişiler arasında görüş ayrılığı olduğu, ancak Kurum Hukukçusunun

[§] Bilirkişi Heyetinin 30.07.2021 tarihli cevap yazıları Sayıştay Başkanlığı arşivine 12.08.2021 tarihinde teslim edilmiştir.

görüşleri doğrultusunda Bilirkişilerin raporunun oluşturulduğu anlaşılmaktadır. 157/2021 numaralı ihale İdari Şartnamenin 10.1 maddesi ile Teknik Şartnamesinin 11(2)(g) maddesinde; rafineriden temin edecekleri akaryakıtın Teknik Şartnamede belirtilen Fuel Oil'in limit değerlerine uygunluğunu, antlaşma yapacakları "Rafinerinin" opsiyon belgesini, taşımayı yapacak "geminin" teknik bilgilerini ve opsiyon belgesini, ayrıca ne kadar zaman için antlaştıklarını gösteren orijinal (ıslak imzalı) belgelerini katılımcının sağlamak zorunluluğu olduğu hüküm altına alındığından orijinal (ıslak imzalı) belgelerden murat edilenin sadece ne kadar zaman için antlaştıklarını gösteren belgenin değil, hükümde sıralanan tüm belgelerin olduğu düşünülmeyle birlikte bilirkişi heyetinde görev alan Sayın Murat Salel ve Sayın Naci Kurra'nın 26.05.2021 tarihli Teknik Şartnameyi hazırlayan kişiler olduğu cihetle Teknik Şartnamede anılan maddelerde murat edilenin ne olduğunun bilinmesi gerektiği açıktır. Anılan ihalenin İdari Şartnamesinin 10.1 ile Teknik Şartnamesinin 11(2)(g) maddeleri bağlamında sunulan tüm belgelerin ıslak imzalı olup olmadıklarının sorgulanması gerekirken, sorgulamanın yapılmadığı hatta 05.05.2021 tarihli Akaryakıt Tüccarı Alex Humphries imzalı, renkli fotokopi ve/veya scan edilmiş gibi görülen belgenin de ıslak imzalı olmadığı Polis Genel Müdürlüğü Kriminalistik Şube Amirliği'nin 13.08.2021 tarihli uzmanlık raporunda belirlendiği görülmüştür.

İhale katılımcısı olan Turkish Petroleum International A.Ş.'nin teklifinde akaryakıtı temin edeceği şirket olarak sunduğu Al Global Oil şirketinin, ihale şartnamelerindeki evsafa uygun akaryakıtı sağlayamayacaklarına yönelik iddiaların olduğu ve bilirkişi değerlendirme raporunun imza edildiği gün olan 28.06.2021 tarihli "Head of Refinery Administration" Shaban Guni imzalı bir belgenin basında yer aldığı görüldüğünden Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin'den değiştirilmiş şekliyle 18/1978 sayılı Sayıştay Yasası'nın 26. maddesine istinaden 31.08.2021 tarih ve SAY.0.00-B.7.18.000-21/1123 sayılı yazımız ile bu konuda bilgi ve belge talep edilmiş, ancak Merkezi İhale Komisyonu Başkanı tarafımıza herhangi bir belge veya bilgi ulaştırmamıştır.

Yukarıda sıralanan gemi ve rafineri opsiyon belgelerinin soruşturulması neticesinde 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın "İhalelere Katılmayacak Olanlar ve İhalelerden Yasaklama" yan başlıklı 13(2)(C) maddesindeki "sahte belge...düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek," hükmüne istinaden ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektiren bir durumun tespiti halinde Merkezi İhale Komisyonu tarafından anılan Yasa'nın 13. maddesinin çalıştırılması gerekmektedir, ancak Komisyon tarafından bu yönde işlem yapılmaması sebebiyle daha sonra düzenlenecek ihalelere katılmalarına olanak sağlanması ile anılan Yasa'nın 6(1) maddesindeki rekabet ve eşit muamele temel ilkelerinin zedelendiği ve akaryakıtın zamanında karşılanmasına katkı sağlamak amacıyla tekliflerdeki belgelerin doğruluğunu teyit ederek, belgeleri uygun olmayan şirketlerin zamanında elenmesini sağlayarak ihale sürecinin etkin yönetilebileceği sonucuna varılmıştır.

3.7.7 Merkezi İhale Komisyonu Değerlendirmesi

Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin; "157/2021 Akaryakıt Temin ve Taşıma İhalesi hakkında Komisyon üyelerinin yapmış olduğu değerlendirme sonucu SIDEREAL LINES LTD. firmasının teklifi keşif bedeli üzerindedir. Keşif Bedeli artırımı yapıp yapamayacağınıza dair yazılı bir belgeyi ihale ile ilgili kararın üretilebilmesi için Komisyonumuza göndermeniz gerekmektedir." şeklindeki 06.07.2021 tarih ve MİK.0.00471/15-21/E.677 sayılı yazıyla Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu Müdürlüğü'ne bildirmiştir.

Yukarıda alıntısı yapılan Merkezi İhale Komisyonu Başkanının yazısından ihalede teklif sıralamasına göre en düşük teklifi veren TPIC A.Ş.'nin değerlendirme sonucuna değinilmeden,

en düşük teklif konumundaki şirketin elenerek 2. sıradaki teklifin değerlendirilmesi aşamasına geçildiği görüldüğünden Merkezi İhale Komisyonu Başkanına 31.08.2021 tarih ve SAY.0.00-B.7.18.000-21/1123 sayılı yazı ile en düşük teklif konumundaki TPIC A.Ş'nin elenerek 2. sıradaki teklifin değerlendirilmesi aşamasına geçilmesindeki gerekçeler ve değerlendirme sonuçlarına ilişkin bilgi ve belge talep edilmiş, ancak Merkezi İhale Komisyonu Başkanı tarafından herhangi bir bilgi ve/veya belge tarafımıza ulaştırılmamıştır.

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasasının 19(8) maddesine aykırı şekilde birim fiyatın 28 USD olarak belirlendiği, bu belirlenen fiyat üzerinden 028/2021 numaralı ihalede ve pazarlık usulüyle çıkılan 157/2021 numaralı ihalede de devam ettirildiği oysa ihalelerde anılan madde hükmü yerine getirilseydi yaklaşık bir önceki ihalede bağlanan birim fiyattan ihalelerin gerçekleştirileceği ve anılan Yasanın 22(1)(A) maddesine istinaden pazarlık usulünün "Başlangıçta belirtilen ihale koşullarının değiştirilmemesi koşuluyla açık...usulün uygulanmasıyla gerçekleştirilen bir kamu ihalesine...uygun teklif verilmemişse" yapılabileceği hüküm altına alındığından, birim fiyatın mevzuata aykırı şekilde belirlendiği ve mevzuat hilafına belirlenen bu birim fiyatın pazarlık usulünde de akaryakıt teminin ihale edildiği sonucuna varılmıştır.

Bunun üzerine, anılan İdari Şartnameye imza koyan Kurum personellerine 27.09.2021 tarihli SAY.0.00-B.7.18.000-21/1138, 1137, 1136 sayılı yazılarla bahse konu birim fiyatın nasıl belirlendiği hususunda bilgi ve belge talep edilmiştir. Bu bağlamda, Sayın Kamil Direl'in 08.10.2021 tarihli, Sayın Özlem Özyay'ın 11.10.2021 tarihli ve Sayın Mustafa Aykent'in 11.10.2021 tarihli tarafımıza sundukları cevap yazılarında; Sayın Kamil Direl; Başbakan Yardımcısı Ekonomi ve Enerji Bakanı Sayın Erhan Arıklı ve Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Turan Büyükyılmaz ihale bedelinin 28 USD/mton olması yönünde kendisine sözlü talimat verdiklerini, dolayısıyla kendisi ve ekibinin de bu bütçe bedeli üzerinden şartnameleri hazırladıklarını; Sayın Özlem Özyay; Genel Müdür Yardımcısı tarafından aldığı bilgiye atfen ihale keşif bedelinin 28 USD/mton olması yönünde İdarenin sözlü talimatı olduğunu; Sayın Mustafa Aykent; Yönetim Kurulunun 05.05.2021 tarih ve TB/116/2021 numaralı kararına atfen 28 USD/mton birim fiyatının yazıldığını belirtmişlerdir.

Konu ihaledeki birim fiyatın 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasasının 19(8) maddesi hükmündeki koşullara uygun olarak İdari Şartnamede yer almasının sağlanması ve aynı Yasanın 28(6) maddesi gereği idari şartnamenin hazırlanması ve/veya sağlanması yükümlülüğü bulunan Merkezi İhale Komisyonunun İdari Şartnamelerde 28 USD/mton olarak birim fiyatın yer almasıyla yükümlülüğünü yerine getirmediği, bununla birlikte bu birim fiyatın belirlendiği dönem bütçe kaynağı açısından artırılıp artırılamayacağı hususunun Kurumla istişare edilerek zamanında belirlenmesi gerektiğinden pazarlık usulüyle yürütülen ihale sürecinde Merkezi İhale Komisyonu Başkanının 06.07.2021 tarih ve MİK.0.00471/15-21/E.677 sayılı yazısının yersiz ve zamansız olduğu düşünülmektedir.

Satın Alma Şube Amiri (vekili) Sayın Özlem Özyay 06.07.2021 tarih ve KTT.001-010/05-21/E.8596 sayılı yazısına Merkezi İhale Komisyonunun anılan yazısını ek vermek suretiyle 157/2021 numaralı ihalede verilmiş olan 33.72 USD/mton teklifin keşif bedelinin üzerinde olması sebebiyle keşif bedelinin artırılıp artırılamayacağına ilişkin konunun Yönetim Kurulu'na öneri olarak sunulması hususunu ile Genel Müdürlüğe bildirmiştir. Bu bağlamda, Genel Müdür Sayın Gürcan Erdoğan tarafından söz konusu yazı ek verilerek hazırlanan 06.07.2021 tarihli 168/2021 numaralı önerge Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Bunun üzerine, Yönetim Kurulu; "...Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu'nun mali durumu nedeni ile keşif bedelinin aynı kalmasına ve

keşif bedelinin artırımının yapılamayacağına oy birliği ile karar verir.” şeklinde 06.07.2021 tarih ve TB/180/2021 numaralı kararı üretmiştir.

Söz konusu Yönetim Kurulu kararı neticesinde Merkezi İhale Komisyonu Başkanı; “... İhalenin Kıbrıs Türk Elektrik Kurumundan gelen ilgi yazıya istinaden keşif bedelinin artırımına, Kıb-Tek yönetim kurulu tarafınca onay verilmediğinden dolayı Merkezi İhale Komisyonu olarak 157/2021 sayılı ihalenin iptaline Komisyonumuzca karar verilmiştir.” şeklinde 07.07.2021 tarih ve MİK.0.00-471/15-21/E.690 sayılı yazıyı Kurum Müdürlüğüne ve ihale katılımcılarına bildirmiştir.

20/2016 Kamu İhale Yasası'nın 10. maddesi tahtında oluşturulan Merkezi İhale Komisyonunun, ihalenin iptal edilmesine karar verebileceği aynı Yasası'nın 78. maddesi altında hükme bağlanmıştır. Yukarıda anılan Merkezi İhale Komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin'in yazısında Komisyonca ihalenin iptaline karar verildiği belirtilmesine rağmen, Merkezi İhale Komisyonundan temin edilen ihale dosyasında söz konusu ihalenin iptali ile ilgili Komisyon kararına rastlanmamıştır.

Ayrıca, 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın “İhale Raporu” yan başlıklı 46(1)(G) maddesinde İhale Değerlendirme Komisyonu tarafından ihale sürecinin tutanakları kayıt altına alınması gerekliliği hükme bağlanmıştır. Aynı Yasa'nın “Tekliflerin Değerlendirilmesi” yan başlıklı 72(12) maddesi; “İhale komisyonları, teklif inceleme, değerlendirme ve kıyaslama tutanakları temelinde, kamu ihalesi süreci ile ilgili bir rapor hazırlar ve en uygun teklifin seçilmesi önerisiyle sorumlu kişiye veya ihale makamının yetkili birimine verir...” şeklinde düzenlenmiştir. Merkezi İhale Komisyonundan temin edilen belgeler arasında söz konusu ihale raporuna rastlanmamıştır.

Bunun akabinde Yönetim Kurulu ihalenin iptal edilmesi sebebiyle tekrar pazarlık usulü yöntemiyle ihaleye çıkılması yönünde 08.07.2021 tarih ve TB/185/2021 numaralı kararı üretmiştir. Üretilen bu karar ile pazarlık usulüyle akaryakıt temin ve taşınmasına yönelik aynı keşif bedeli ve/veya birim fiyat üzerinden gerçekleştirilecek olan ihalenin yaşanan süreçler dikkate alındığında sonuç odaklı bir ihale olamayacağını ortaya koymaktadır.

3.8 Bakanlar Kurulu Kararıyla TPIC'den 36,000 mton Akaryakıt Temini ve 22.06.2021 Tarihli Protokol

157/2021 numaralı ihale süreci devam ederken, 31.05.2021 tarih ve KTT.001.-370/03[370/03]-21/E.6770 ve E.6773 sayılı Genel Müdür Yardımcısı Sayın Kamil Direl imzalı yazılarda; “... Merkezi İhale Komisyonu vasıtası ile 220,000 mton akaryakıt (fuel oil) temini ve taşınması için Pazarlık Usulü ihaleye çıkmıştır. İhale ...14.06.2021 tarihinde kapanacaktır. İhale kapanış tarihinden sonra ihalenin değerlendirme süreci, sonrasında 5 (beş) iş günü kararın askıda kalma süresi, kararın Kıb-Tek'e iletilmesi, Kıb-Tek'in firmayı sözleşmeye davet etmesi, sözleşme imzalama için firmanın 10 iş günü süre kullanma hakkı ve sözleşme imzalandıktan sonra ilk teslimat için şartnameler kapsamında müsaade edilen 20 günlük süre dolayısı ile stokta bulunan mevcut akaryakıtın yeterli olmayacağı değerlendirilmektedir. ... enerji tüketiminin artması ... ve bu ihtiyacın temininin zorunlu hal alması nedeni ile, artan akaryakıt ihtiyacının karşılanması için Turkish Petroleum International Anonim Şirketi (TPIC)'nden halen Kıb-Tek'in kullanmakta olduğu ve daha önce çıkılan ihalelerde teknik şartnamelerde belirtilen parametrelerin limit değerlerine uygun olarak ihale sonuçlanıncaya kadar ihtiyaç duyulacak akaryakıtın (fuel oil)'in Platts (Fuel oil 1.0 PCT FOB Med (Italy) Mean) Bakanlar Kurulu kararı üretilerek acilen alınması ve taşınması amacı ile konunun Başbakan Yardımcılığı Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'na

aktarılması için Yönetim Kuruluna önerge olarak sunulması hususunda...” şeklinde Kurum Genel Müdürüne gereği için bildirilmiştir. Bunun akabinde, konu yazıya ilişkin önerge yapılması talebinin Genel Müdür Sayın Gürcan Erdoğan tarafından ilgili yazının ek konulmak suretiyle hazırlanan 31.05.2021 tarihli 132/2021 numaralı önergenin Yönetim Kuruluna sunulduğu görülmüştür.

Bu bağlamda Yönetim Kurulu;“...enerji tüketiminin artması ve benzer nedenlerle akaryakıt ihtiyacının oluşması ve bu ihtiyacın temininin zorunlu hal alması nedeni ile, artan akaryakıt ihtiyacının karşılanması için Turkish Petroleum International Anonim Şirketi (TPIC)’nden halen Kıb-Tek’in kullanmakta olduğu ve daha önce çıkılan ihalelerde teknik şartnamelerde belirtilen parametrelerin limit değerlerine uygun olarak 36,000 MTON (\pm %5) akaryakıt (fuel oil)’in Platts (Fuel oil 1.0 PCT FOB Med (Italy) Mean) Bakanlar Kuruluna aktarılmasına, Bakanlar Kurulu kararı uyarınca işlem yapılmak üzere Başbakan Yardımcılığı Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığı ile önerge yapılmasına oy birliği ile karar verilmiştir.” şeklinde 31.05.2021 tarih ve TB/140/2021 numaralı kararı üretmiştir.

Anılan Yönetim Kurulu kararı akabinde, Bakanlar Kurulu; “Ayrıca; 2021 yılının Mayıs ve Haziran ayları acil ihtiyacı olan daha önce çıkılan ihalelerde teknik şartnamelerde belirtilen parametrelerin limit değerlerine uygun olarak 36,000 \pm %5 Metrik Ton akaryakıtın (Fuel oil 1.0 PCT FOB Med (Italy)), 3/2017 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma (Onay) Yasası ile onaylanan Anlaşma hükümlerine dayanılarak, T.C Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı)’nun alt kuruluşu olan ve uluslararası petrol ve ürün ticareti faaliyetlerini yürüten TPIC (Turkish Petroleum International Co. Ltd.) ile KKTC Ekonomi Bakanlığına bağlı KIB-TEK (Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu) arasında hali hazırda devam eden ve KIB-TEK’in elektrik üretimi için kullanılan fuel oil’in arz güvenliği açısından istikrarlı ve rekabetçi koşullarda temininin sağlanması” şeklinde 13.02.2021 tarihli E.S.(K-I)173-2021 sayılı kararın 2’nci maddesinden sonra 3’üncü maddenin eklenmesi ve bahse konu kararın tadil edilmesi yönünde 09.06.2021 tarih ve E.S.(K-I)755-2021 sayılı kararı üretmiştir.

Anılan Bakanlar Kurulu kararında Turkish Petroleum International Company Ltd. (TPIC)’in, T.C Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı)’nun alt kuruluşu olduğu belirtilmesine rağmen, 29.04.2021 tarihli Protokolün 1. maddesinde ise TC Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi’nin (BOTAŞ) alt kuruluşu olduğu, diğer taraftan TPIC’in akdedilen Protokollere Turkish Petroleum International Anonim Şirketi olarak imza koyduğu, Bakanlar Kurulu kararlarında ve Bill of Lading (B/L) belgelerinde ise Turkish Petroleum International Company Limited olarak yer aldığı tespit edilmiştir.

Bakanlar Kurulu’nun ilk üretmiş olduğu 13.02.2021 tarihli E.S.(K-I)173-2021 sayılı kararının ana başlığının “KIB-TEK’İN AKARYAKIT TEMİNİ İÇİN İHALEYE ÇIKILMASI” olmasına rağmen ihaleye çıkılmadan akaryakıtın temin edilmesi yönünde 09.06.2021 tarihli E.S.(K-I)755-2021 sayılı karar ile 3. maddenin eklenmesiyle tadil edilmesinin Bakanlar Kurulu’nun ana konu başlığı ile ters düştüğü açıktır. Ayrıca 09.06.2021 tarihli kararda ihalesiz şekilde TPIC’den akaryakıt temin edilmesine karar verilmesiyle ‘KIB-TEK’in elektrik üretimi için kullanılan fuel oil’in arz güvenliği açısından istikrarlı ve rekabetçi koşullarda temininin sağlanması’ yönündeki hükümden rekabetçi koşullardan murad edilenin ne olduğu anlaşılammaktadır. Bununla birlikte, Bakanlar Kurulu tarafından anılan kararın üretilmesiyle 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası’nın göz ardı edilerek Turkish Petroleum International A.Ş.

(TPIC) şirketinden ihalesiz şekilde 36,000 mton akaryakıtın temin edilmesine karar verildiği tespit edilmiştir. Söz konusu akaryakıt alımına ilişkin üretilen TB/140/2021 numaralı Yönetim Kurulu ve E.S.(K-I)755-2021 sayılı Bakanlar Kurulu kararlarında keşif bedeli ve/veya birim fiyatın belirlenmeyerek yer almadığı da görülmüştür.

Elektrik Kurumu adına Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Turan Büyükyılmaz ve Turkish Petroleum International A.Ş. adına Genel Müdür Sayın Edip Müyesseroğlu ve Genel Müdür Yardımcısı Sayın Halim Çakmak imza koymak suretiyle 'Platts (Fuel-Oil 1.0 PCT FOB Med (Italy) MEAN) fiyat +30 USD/mton prim' üzerinden 36,000±%5 mton akaryakıt temini ve taşınmasına ilişkin Akaryakıt Temin ve Taşıma Protokolü 22.06.2021 tarihinde akdedilmiştir. İmzalanan Protokole konu olan akaryakıtı satıcının CIF (Cost Insurance and Freight) teslim şekli olmak üzere Kıbrıs Teknecik Elektrik Santraline teslim etmeyi garanti ve taahhüt ettiği anılan Protokolün "Teslim Yeri" başlıklı 6.1 maddesinde hükme bağlanmıştır.

İlgili protokolde 36,000 mton akaryakıt için belirlenen 30 USD mton birim fiyatının (prim) ihale süreci devam eden 157/2021 numaralı 220,000 mton ve iptal edilen 012/2021 numaralı 24,000 mton akaryakıt temin ve taşıma ihalelerinde belirlenen 28 USD mton birim fiyatından yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yıllık veya aylık akaryakıt alımı fark etmeksizin taşıma ve temin bedeli sabit birim fiyat üzerinden ihale edilirken, ihalesiz protokollerle gerçekleştirilen alımlarda birim fiyatın değişken olduğu görülmektedir.

Tüm bunların yanında, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma 11.10.2016 tarihinde imzalanmış ve bu anlaşma 3/2017 sayılı Yasa ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yasa'nın 4. maddesinde yürütme yetkisi Bakanlar Kurulu adına Enerji İşleriyle Görevli Bakanlığa verilmiştir. Anılan Yasa'ya ekli cetveldeki Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma'nın "Amaç" başlıklı 1. maddesi;

1. ...Tarafların uzmanlıklarını ve gelişim ihtiyaçlarını hesaba katarak, Taraflar arasında enerji alanında işbirliğinin karşılıklı anlayış temelinde geliştirilmesini teşvik etmektir.
2. Taraflar, ulusal mevzuatları çerçevesinde, enerji alanında ikili bilimsel, teknik, teknolojik, yasal, idari ve ticari işbirliğinin geliştirilmesini teşvik edeceklerdir.
3. Taraflar, özellikle her iki ülkenin de enerji alanında faaliyet gösteren kamu ve özel kuruluşları arasındaki ortaklığı güçlendirme yoluyla bilgi ve uzmanlık değişimini teşvik etme hususunda anlaşmaya varmışlardır."

şeklinde düzenlenmiş ve aynı Anlaşma'nın "İşbirliği Alanları" başlıklı 3. maddesinde petrol, doğalgaz, elektrik, enerji arz güvenliği ve yenilenebilir enerji alanlarında projeler ile işbirliğini geliştirmeyi ve bu yöndeki yöntemlerin sıralanarak hükme bağlandığı görülmüştür. Dolayısıyla, akaryakıt temin edilmesinin hususunun, 3/2017 sayılı Yasa'ya ekli cetveldeki Anlaşmanın "İşbirliği Alanları" başlıklı 3. maddesi kapsamında olmadığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda TPIC'den söz konusu akaryakıtın temin edilmesinin enerji alanında bir proje olmadığı, ulusal mevzuat çerçevesinde yapılan bir ticari işbirliği olmadığı ve her iki ülkenin bilgi ve uzmanlık değişimini ve gelişimini kapsamadığı cihetle 3/2017 sayılı Yasaya dayandırılarak yapılması kararlaştırılan 22.06.2021 tarihli protokolün yapılamayacağı ve/veya yapılan 22.06.2021 tarihli protokolün 3/2017 sayılı Yasaya aykırı olarak düzenlendiği tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, Anayasanın "Uluslararası Andlaşmaları Uygun Bulma" başlıklı 90. maddesine istinaden usulüne göre onaylandıktan sonra yürürlüğe konan 3/2017 sayılı Yasaya dayanılarak yapılması öngörülen Protokolün, bu yasanın verdiği yetkiye dayanılarak yapılmadığı cihetle Anayasa'nın 90(3) maddesine aykırı olabileceği sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, rapora konu olan akaryakıt alımlarına ilişkin yetkinin 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın 88. maddesinde Maliye işleriyle görevli bakanlık adına Merkezi İhale Komisyonuna verildiği, ancak Turkish Petroleum International A.Ş. (TPIC) şirketinden akaryakıt alımının yapılması için akdedilen 22.06.2021 tarihli Protokol ile 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın göz ardı edilerek Enerji işleriyle görevli bakanlık adına Elektrik Kurumu Yönetim Kurulu Başkanına verildiği tespit edilmiştir.

3.8.1 TPIC ile İmzalanan 22.06.2021 Tarihli Protokol Sonrası Akaryakıt Alımı

Akaryakıt temini ve taşınmasına ilişkin 22.06.2021 tarihli Protokol uyarınca Turkish Petroleum International A.Ş.'nin Kıbrıs Türk Elektrik Santralına teslim etmesi gereken akaryakıtla ilişkin Gümrük ve Rüsumat Dairesi ile Elektrik Kurumundan temin edilen belgeler incelenmiş ve aşağıdaki Tablo-14'de derlenmiştir.

Tablo-14: 22.06.2021 Tarihli Protokol Sonrası Gerçekleştirilen Akaryakıt Alımına İlişkin Bilgiler

B/L (Bill of Lading)					Fatura Miktarı (mton)	R.L.Egem en & Co Ltd. Numune Mühür No.	SGS Supervise Gözetme Etüd Kontrol Servisleri AŞ Numune Analiz Raporları			Ödeme Miktarı (USD)	
Tarihi	Yükleme Limanı	Boşaltma Limanı	İhracatçı	Gemi Adı			Tarih/No.	Test/Limit	Sonuç		
23.06.21	Rubis Terminal Dörtyol	Tekneçik KKTC	PLCM PTE LTD	MT AGVANIS	11.999.742	59182 59493-SGS 59473-SGS 3467 3901 3694	27.06.21 0304/21	Kükürt 1.00 max	0.99	2.500.000.00 2.799.986.05 533.568.53	
04.07.21	Rubis Terminal Dörtyol	Tekneçik KKTC	PLCM PTE LTD	MT AGVANIS	11.999.719	7281-SGS 7282-SGS 7283 7284 7285 7286	11.07.21 0326/21	Kükürt 1.00 max	0.99	5.429.700.00 509.560.92	
09.07.21	Rubis Terminal Dörtyol	Tekneçik KKTC	PLCM PTE LTD	MT AGVANIS	11.999.666	7251-SGS 7252-SGS 7253-SGS 7254 7255 7256	16.07.21 0356/21	Kükürt 1.00 max	0.99	5.262.300.00 703.693.94	
Toplam					35,999.127					Toplam	17,738,809.44

Gümrük ve Rüsumat Dairesinden temin edilen manifesto dosyalarındaki Bill of Lading (B/L) belgelerinde alıcının Turkish Petroleum International Anonim Şirketi olarak değil Company Limited olarak yer aldığı tespit edilmiştir.

Gümrük ve Rüsumat Dairesinden temin edilen manifesto dosyalarında; Armen Shipping Ltd. tarafından 24.06.2021, 02.07.2021 ve 09.07.2021 tarihli yazılarla: "... M/T Agvanis Gemisi ile beklenen ve ekte konşimento kopyası, manifestosu, fatura ve kalite sertifikası bulunan... fuel oil yakıtı için gerekli iznin verilmesini rica ederiz." şeklinde KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Akaryakıt Biriminden izin talep edilmiş ve bu yazılar üzerine Akaryakıt Birimi sorumlusu Sayın Mehmet Coşkun tarafından "Kıb-Tek Elektrik Santralinde kullanılmak üzere Fuel oil %1 ithali uygundur." şeklindeki ifadesiyle 24.06.2021, 05.07.2021 ve 12.07.2021 tarihlerinde imza konulmak suretiyle "İthalatı ve İhracatı (Düzenleme ve Denetim) Tüzüğü'nün Dördüncü Cetvelin "Ön İzne Tabi Mallar" kısmındaki İ(2) bendine atfen izinlerin verildiği görülmüştür.

Diğer taraftan her ne kadar 22.06.2021 tarihli Protokolün 3/2017 sayılı Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma (Onay) Yasası'na dayanılarak yapılamayacağı tespit edilmiş olsa bile 3/2017 sayılı Yasa'nın ekli cetveldeki Anlaşmanın "Harcamalar" başlıklı 5. maddesine

bakıldığında; “Taraflar, her bir tarafın ilgili ulusal mevzuatı ve bu hedef için tahsis edilen fonlar çerçevesinde işbirliği yapacaklardır.” şeklinde hükme bağlandığı görülmüştür. Ancak, Tablo-14’de derlenen söz konusu akaryakıt ödemelerinin Kurum bütçesinin “150-02-02 Enerji için Yakıt Alımı” ödenek kaleminden toplamda 17,738,809.44 USD olarak yapıldığı cihetle fon bağlamında bir ödemenin söz konusu olmadığı tespit edilmiştir.

3.8.2 Bakanlar Kurulu Kararıyla Borçlanma

171 Elektrik İnkişaf Yasası “İdarenin Borçlanma Yetkisi” yan başlıklı 18. maddesi uyarınca akaryakıt alımlarına yönelik borçlanılması amacıyla Yönetim Kurulu, çeşitli bankalardan 150,000,000 TL’lik 2 yıl ödeme süreli teklif alınmasına ilişkin 15.04.2021 tarih ve TB/103/2021 numaralı kararı üretmiştir. Söz konusu karar doğrultusunda, Muhasebe ve Mali Şube Amirliği tarafından 30.06.2021 tarihli yazıyla; Yönetim Kurulu’na bankalardan alınan teklifler sunularak en düşük faiz oranını veren Yakınoğu Bank Ltd.’den 5,000.00 TL masraf, 24 ay vade ve %20.40 faiz oranı ile 35,000,000.00 TL kredi alınması önerildiği ve uygun bulunması halinde Başbakan Yardımcılığı Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığıyla KKTC Borç Yönetim Komitesinin onayı alınarak Bakanlar Kurulunun onayına sunulması ve Maliye Bakanlığından Devlet Kefalet Senedi alınması yönünde gereği için sunulmuştur.

Bunun akabinde, Kurum Genel Müdürü Sayın Gürcan Erdoğan bahse konu borçlanmaya ilişkin 159/2021 numaralı önerenin görüşülüp karara bağlanması için 30.06.2021 tarihinde Yönetim Kurulu’na sunmuştur. Yönetim Kurulu TB/157/2021 numaralı kararla; “... Kurumun 12,000 Metrik Ton akaryakıt (yaklaşık 52,000,000 TL) teminine yönelik borçlanılması için muhtelif bankalardan alınan teklifleri değerlendiren Yönetim Kurulu...” 159/2021 numaralı önerge kapsamında sunulanları kabul ederek yapılacak borçlanma ile ilgili sözleşmelerin imzalanması hususunda Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcısı (İdari-Mali) Mehmet Yalçın Özçelik’in yetkili kılınmalarına oy birliği ile karar vermiştir. İlgili karara istinaden Kurum Genel Müdürü Bakanlar Kurulu onayı ve Devlet Kefalet Senedi alınması hususlarında Bakanlığa 30.06.2021 tarih ve KTE.0.00-010/05-21/E.8333 sayılı yazıyı gereği için göndermiştir. Bu bağlamda, Bakanlar Kurulu bu yönde 08.07.2021 tarih ve E.S.(K-I)907-2021 sayılı kararı üretilmiştir.

Anılan Bakanlar Kurulu kararı üzerine, Başbakan Yardımcılığı Ekonomi ve Enerji Bakanı Sayın Erhan Arıklı tarafından ilgili borçlanma için bir yıl süreli Devlet Kefalet Senedi verilmesi hususu 12.07.2021 tarih ve EEB.0.00-301/14/21/E.1300 sayılı yazıyla Maliye Bakanlığına gereği için bildirilmiştir. İlgili yazı akabinde, Maliye Bakanı Sayın Dursun Oğuz 35,000,000.00 TL’lik krediye 12.07.2023 tarihine kadar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak kefil olduklarını 13.07.2021 tarih ve MLB.0.00-301/14-21/E.1812 sayılı yazıyla teyit ve beyan etmiştir.

3.9 TPIC ve Gizde İletişim Ltd.’ten Akaryakıt Alımı

Merkezi İhale Komisyonu’nun 157/2021 numaralı ihaleye ilişkin 07.07.2021 tarih ve MİK.0.00-471/15-21/E.690 sayılı iptal yazısından sonra, Kurum Genel Müdürü Sayın Gürcan Erdoğan bu yazıyı ek vererek 07.07.2021 tarihli 171/2021 numaralı önerge ile anılan ihalenin iptaliyle ilgili hususun Yönetim Kurulu’nda görüşülüp karara bağlanması için bildirimde bulunmuştur. Bunun akabinde Yönetim Kurulu; “... 157/2021 sayılı ihalenin iptal edildiği bildirildiğinden, konuyu değerlendiren Yönetim Kurulu; ivedi olarak gereksinim olan 220,000 M/ton±%10 maksimum %1 kükürt oranlı akaryakıtın, hazırlanmış olan şartnamelere uygun olarak, bir önceki yakıt alımı ihalesinde belirtilen 28.00 USD/MTon keşif bedeli üzerinden, Merkezi İhale Komisyonu vasıtasıyla, Kamu İhale Yasası’nın 22(1)(A) (pazarlık usulü) maddesi kapsamında ihale edilmesine ve bu amaçla Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına oy birliği ile karar verilir.” şeklinde 08.07.2021 tarih ve TB/185/2021 numaralı kararı üretmiştir.

Bu karar sonrasında Merkezi İhale Komisyonu tarafından 220,000 m/ton \pm %10, maksimum %1 kükürt oranlı (bir yıllık) akaryakıtın yine 28 USD/mton+ platts birim fiyattan pazarlık usulüyle alınması için 28.07.2021 tarihinde 219/2021 sıra numaralı ihale sürecinin başlatıldığı, en geç 11.08.2021 saat 10.00' a kadar teklif kabul edileceğinin duyurulduğu görülmüştür.

Merkezi İhale komisyonu Başkanı Sayın Halis Üresin'den 31.08.2021 tarihli SAY.0.00-B.7.18.000-21/1123 sayılı yazıyla değiştirilmiş şekliyle 18/1978 sayılı Yasa'nın 26. maddesine istinaden 219/2021 numaralı ihale dosyası ve ilgili tüm belgeler talep edilmiş ancak söz konusu ihaleyle yönelik tarafımıza herhangi bir bilgi ve belge sunulmadığından ilgili ihaleyle ilişkin denetim gerçekleştirilememiştir.

Ayrıca, Yönetim Kurulu; "...Teknecik Elektrik Santralının yakıtsız kalmaması, erken zamanda yakıt temini yapılması zorunlu olduğundan ve ülkede bu nedenle elektrik kesintisi yaşanmaması ve artan akaryakıt ihtiyacının karşılanması için konuyu değerlendiren Yönetim Kurulu; Turkish Petroleum International Anonim Şirketi (TPIC)'nden halen Kıb-Tek'in kullanmakta olduğu ve daha önce çıkılan ihalelerde teknik şartnamelerde belirtilen parametrelerin limit değerlerine uygun olarak 36,000 MTon (\pm %5) akaryakıt (fuel oil)'in Platts (Fuel oil 1.0 PCT FOB Med (Italy) Mean) alınması ve taşınması hususunda Başbakan yardımcılığı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığı ile Bakanlar Kuruluna önerge yapılmasına ve bu amaçla Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına oy birliği ile karar verilir." şeklinde 08.07.2021 tarih ve TB/186/2021 numaralı kararı üretmiştir.

İlgili Yönetim Kurulu kararının akabinde, Bakanlar Kurulu 13.02.2021 tarih ve E.S.(K-I)173-2021 sayılı kararını, 09.06.2021 tarihinde E.S.(K-I)755-2021 sayılı kararı ile 3. maddenin eklenerek tadil ettiği, tadil edilen bu karara ek olarak yeni 4. maddenin eklenerek 02.08.2021 tarih ve E.S.(K-I)1009-2021 sayılı kararı ile yeniden tadil ettiği görülmüştür. İlgili Bakanlar Kurulu kararıyla eklenen 4. maddesi; "... 2021 yılının Ağustos ve Eylül ayı acil ihtiyacı olan 36,000 \pm %5 Metrik Ton (fuel oil 1.0 PCT FOB Med (Italy)) akaryakıtın, ihalelerde **teknik şartnamelerde belirtilen parametrelerin limit değerlerine uygun olarak**, 3/2017 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma (Onay) Yasası ile onaylanan Anlaşma hükümlerine dayanılarak, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı)'nın alt kuruluşu olan ve uluslararası petrol ve ürün ticareti faaliyetlerini yürüten TPIC (Turkish Petroleum International Co. Ltd.) ile KKTC Başbakan Yardımcılığı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığına bağlı KIB-TEK (Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu) arasında halihazırda devam eden ve KIB-TEK'in elektrik üretimi için kullanılan fuel oil'in arz güvenliği açısından istikrarlı ve rekabetçi koşullarda temininin sağlanması" şeklinde düzenlenmiştir.

Yönetim Kurulu; "...Bakanlar Kurulunun E.S.(K-I)1009-2021 sayılı kararı uyarınca... alınmasına karar verilen 36,000 \pm %5 metrik ton akaryakıtın (Fuel oil'in) teslim süresi takriben en az 11 gün süreceğinden ve Kurum stokunda bugün itibarı ile kalan 4,899 metrik ton akaryakıtın...takriben 5 gün yeterli olacağı göz önüne alınarak akaryakıtın yetersiz kalmaması için ilave olarak 3,000 \pm %5 metrik tona kadar akaryakıtın (Fuel oil'in) römorkör ile taşınması ve temin edilecek akaryakıtın 1.0 PCT FOB Med (Italy), ihalelerde teknik şartnamelerde belirtilen parametrelerin limit değerlerine uygun olarak, TPIC firmasından temin edilmesi ve...Platts+ 30 USD/Metrik ton navlun bedelinin Kıb-Tek tarafından ödenmesi hususunda Bakanlar Kurulu kararı üretilmesi için Başbakan Yardımcılığı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığı ile Bakanlar Kuruluna önerge yapılmasına ve bu amaçla Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına oy

birliği ile karar verilir” şeklinde 12.08.2021 tarih ve TB/216/2021 numaralı kararı üretmiştir. Anılan Yönetim Kurulu kararı ile aynı doğrultuda Bakanlar Kurulu'nun 01.09.2021 tarihinde 3,000±%5 metrik ton acil akaryakıt satın alınması ve römorkör ile taşınmasına ilişkin E.S.(K-I)1267-2021 sayılı kararı ürettiği görölmüştür.

02.08.2021 tarih ve E.S.(K-I)1009-2021 sayılı Bakanlar Kurulu kararından sonra, Gizde İletişim Ltd.'nin 11.08.2021 tarihinde 36,000 mton fuel oil taşınmasına ilişkin Kıb-Tek Genel Müdürlüğüne hitaben Dörtyol'daki yakıtı Teknecik Limanına taşınması için daha önce Tekneciğe yakıt taşıma işini yapan 14,000 mton kapasiteli Agvanis tankerini 13.08.2021 tarihinde Dörtyol dolum tesislerinde yüklemeye girecek şekilde ayarlandığını, konu ile ilgili Kurumdan acil dönüş beklendiğini, aksi takdirde tankerin başka yere ürün taşıyacağını ve 36,000 mton yakıtın taşınması için tekliflerinin 25.90 USD/ton olduğunu belirten teklif yazısı görölmüştür. Söz konusu yazıya istinaden Kurum Genel Müdürü Sayın Gürcan Erdoğan 12.08.2021 tarihinde 197/2021 numaralı önergeyi Yönetim Kurulu Başkanlığına gereği için sunmuştur. Bahse konu önergede Gizde İletişim Ltd.'nin 11.08.2021 tarihli teklif yazısı ekte sunulmuş ancak teklif yazısında yer almayan 30,000±%5 mton'a kadar akaryakıt için 27.40 USD teklif sundukları belirtilmiştir.

Yönetim Kurulu'nun üretmiş olduğu 12.08.2021 tarih ve TB/217/2021 numaralı kararında; TPIC'ten alınması kararlaştırılan 36,000±%5 metrik ton akaryakıtın taşınmasında uygun nakliye gemisi bulunamadığı TPIC firması tarafından sözlü olarak Yönetim Kurulu Başkanına bildirildiği ve bundan dolayı; “...nakliye işlemi yapılamayan ve nakliye için yapılan araştırma sonucunda elde edilen Gizde İletişim Ltd.'in yazılı teklifine uygun olarak toplamda 30,000±%5 metrik ton miktarda taşınması halinde 27.40 USD/Metrik ton, 36,000±%5 metrik ton taşınması halinde ise tüm taşıma bedeli birim fiyatı için 25.90 USD/Metrik ton akaryakıtın taşıma işleminin yapılabilmesi için E.S.(K-I)1009-2021 sayılı Bakanlar Kurulu kararı kapsamında olan 36,000±%5 metrik ton akaryakıtın taşınması işleminin TPIC firması yerine Gizde İletişim Ltd. tarafından yapılması yönünde Başbakan Yardımcılığı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığı ile Bakanlar Kuruluna önerge yapılmasına ve bu amaçla Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına...” karar verdiği görölmüştür.

İlgili Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Bakanlar Kurulu, 13.02.2021 tarih ve E.S.(K-I)173-2021 sayılı kararındaki 4. maddesiyle gerçekleştirilen tadilden sonra 5. maddenin eklenmesi suretiyle yeniden tadil ederek 16.08.2021 tarih ve E.S.(K-I)1104-2021 sayılı kararı üretmiştir.

3.10 Aksa Enerji Üretim A.Ş.'den Akaryakıt Alımı

Yönetim Kurulu üretmiş olduğu 12.08.2021 tarih ve TB/213/2021 numaralı kararı ile TPIC A.Ş'den alınması planlanan akaryakıtın taşınmasında meydana gelen gecikme nedeniyle Kurumun stok durumu dikkate alındığında Teknecik Elektrik Santralının yakıtsız kalmaması için “...5,000 ±%5 metrik tona kadar akaryakıtın (Fuel oil) AKSA Enerji A.Ş. firmasının 12.08.2021 tarihli teklifi uyarınca depodaki ortalama Platts bedeli olan 445,44 USD/Mton ile 27 USD/Metrik ton navlun bedeli toplamı 472.44 USD/Metrik ton'a Kıb-Tek tarafından satın alınması ve ödenmesi hususunda Bakanlar Kurulu kararı üretilmesi için Başbakan Yardımcılığı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığı ile Bakanlar Kuruluna önerge yapılmasına ve bu amaçla Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına oy birliği ile karar” verdiği görölmüştür. İlgili kararda bahsi geçen 12.08.2021 tarihli AKSA Enerji Üretim A.Ş.'nin teklifinin; “...11.08.2021 tarihindeki talebiniz üzere, KKTC'nin elektrik sıkıntısını minimum ölçekte çekmesi ve Teknecik santralının azalan akaryakıt stoğunu belli bir seviyede tutmak için Aksa Enerji yakıt tanklarından tahmini

2000-2500 ton LSFO, Teknecik santraline transfer olacaktır. Bu kapsam neticesinde nakliye tarafınıza ait olmak üzere mton başına teklifimiz Tank ortalama Platts değeri + navlun 445,44 USD/mton + 27 USD/mton= 472,44 USD/mton...” şeklinde olduğu görülmüştür.

TB/213/2021 numaralı kararda temin edilmesi kararlaştırılan akaryakıtın taşımacılık hizmetine ilişkin Yönetim Kurulu; “...akaryakıt taşınmasında gecikme yaşandığı bu süreç içerisinde oluşan ivedi ihtiyacın karşılanması amacı ile 5,000±%5 metrik tona kadar akaryakıtın (Fuel oil) AKSA firmasının mevcut Kalecik Santrali tesislerinden temin edileceğinden, kara tankerleri ile Teknecik Santrali'na taşınması ve bu konuda taşımacılığı yapacak olan şirketten metrik ton başına KDV dahil 31.00 TL'ye Kıb-Tek tarafından hizmet alınması ve ödenmesinin yapılması hususunda Bakanlar Kurulu kararı üretilmesi için Başbakan Yardımcılığı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığı ile Bakanlar Kuruluna önerge yapılmasına ve bu amaçla Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına oy birliği ile karar verilir.” şeklinde 12.08.2021 tarih ve TB/214/2021 numaralı kararı üretmiştir.

Bahse konu akaryakıtın tahliyesine yönelik akaryakıt tahliye pompası satın alınmasına ilişkin Yönetim Kurulu; “...5,000±%5 metrik tona kadar akaryakıtın (Fuel oil) AKSA firmasının mevcut Kalecik Santrali tesislerinden satın alınacak akaryakıtın Teknecik Santrali'na tahliyesinde kullanılmak üzere IMO firmasından piyasa fiyatı 5,000 ile 7,000 Euro arası akaryakıt tahliye pompası satın alınması ve bedelinin Kıb-Tek tarafından ödenmesi hususunda Bakanlar Kurulu kararı üretilmesi için Başbakan Yardımcılığı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı aracılığı ile Bakanlar Kuruluna önerge yapılmasına ve bu amaçla Kurum Genel Müdürünün yetkili kılınmasına oy birliği ile karar verilir.” şeklinde 12.08.2021 tarih ve TB/215/2021 numaralı kararı üretmiştir.

Anılan Yönetim Kurulu kararları ile aynı doğrultuda Bakanlar Kurulu'nun 01.09.2021 tarihinde 5,000 ±%5 metrik ton akaryakıtın AKSA firmasının Kalecik Santrali tesislerinden temin edilmesine ilişkin E.S.(K-I)1266-2021 sayılı kararı, bahse konu akaryakıtın AKSA firmasının Kalecik Santrali tesislerinden Teknecik Santraline taşınması için de hizmet satın alınmasına ilişkin E.S.(K-I)1268-2021 sayılı kararı ve akaryakıt tahliye pompası satın alınmasına yönelik de E.S.(K-I)1269-2021 sayılı kararı ürettiği görülmüştür.

Bahse konu Bakanlar Kurulu kararları 01.09.2021 tarihli olmalarına rağmen, 12.08.2021 tarihli Yönetim Kurulu kararlarının akabinde AKSA Enerji Üretim A.Ş.'den Teknecik Elektrik Santralinde kullanılmak üzere 12.08.2021-13.08.2021 tarihlerde akaryakıt temininin 666.44 mton olarak gerçekleştirildiği Kurum stok kayıtlarından ve “2019-2021 Yıllarında Gelen Akaryakıt Tankerleri Çizelgesi”nden görülmüştür. İlgili alıma ilişkin akaryakıt nakliye ücretine yönelik 614160 kg akaryakıtın 31 TL birim fiyat üzerinden toplam 19,038.00 TL olmak üzere 16.08.2021 tarihli Vedha Enterprises Ltd.'e ait “0091” numaralı ve 5228 kg akaryakıt için toplam 6,000.00 TL olmak üzere 12.08.2021 tarihli Egikar Pet. İnş. Nak. Taah. İth. İhr. San ve Tic. Ltd. Şti.'ne ait “EG12021000000003” numaralı faturaların düzenlendiği ve “104331” numaralı harcama belgesiyle 27.08.2021 tarihinde Vedha Enterprises Ltd.'e toplam 19,038.00 TL ve “104746” numaralı harcama belgesiyle 29.09.2021 tarihinde Egikar Pet. İnş. Nak. Taah. İth. İhr. San ve Tic. Ltd. Şti.'ne Kurum için gelen 3 adet tankerden ikisinin taşıma yapıp, birinin bekletilmesinden dolayı 1,400.00 TL'lik “075039” numaralı iade faturanın kesilerek toplam 4,600.00 TL ödemelerin gerçekleştirildiği görülmüştür. Egikar Pet. İnş. Nak. Taah. İth. İhr. San ve Tic. Ltd. Şti.'ne ait ilgili faturada taşınan akaryakıt miktarı belirtilmese de Kurum “Aksa Kalecik'ten Kıbtek Tekneciğe Taşınan F/0 Miktarı Çizelgesi”nden 5228 kg (52.28 mton) miktarın taşınmış olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, 12.08.2021 tarihli TB/214/2021 numaralı